

bb 64. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

/g1 la

1975. január 16.

60. a kisz kb intéző bizottságának ülése
61. színházi bemutató győri
62. kpm-malév gyászjelentés
63. időjárásjelentés
64. hirjegyzék
/mti/

- v é g e -

20,55/g1

- 42 -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet

2100
/10

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. vendégünk a leningrádi állami filharmonikus zenekar, a moszkvai szovremenyik színház - kubába utazik a bábszínház, berlinbe az opera

i nn/mm/ny hi la

1975 január 17

tovább bővülnek, gazdagodnak hazánk nemzetközi kulturális kapcsolatai. mint dr. boros róbert, a kulturális minisztérium nemzetközi kapcsolatok főosztályának vezetője elmondta az mti munkatársának, a következő hetekben, hónapokban számos tekintélyes külföldi művészegyüttest látunk vendégül, s ugyanakkor nem kevés magyar művészeti intézmény képviselői öregbitik hazánk jó hírét határainkon túl is. a szovjetunióból a szovjet kultúra napjai ünnepe eseménysorozatára többek között hozzánk látogat a leningrádi állami filharmónia szimfonikus zenekara, a moldvai zsoz népi táncgyűttes, valamint a világhírű moszkvai szovremenyik színházi társulata és más művész-csoportok. a szovjet művészek többek között az orosz és szovjet operák és balettek hetének eseményein lépnek a magyar közönség elé. novemberben az ndk színházművészeti napok alkalmából ugyancsak szintársulatot üdvözölhetünk budapestben a baráti szocialista országból. január 27-e és február 3- a között a józsef attila színházban lép fel a brnoi drámai színház, amely ezenkívül pécssett is előadásokat tart. most folynak a tárgyalások a belgrádi nemzeti színház közeljövőben sorrakerülő turnéjáról. áprilisban ugyancsak jugoszláv művészek látogatására számíthatunk, ezuttal a belgrádi filharmónikusok hangversenyeznek magyarországon.

az év első felében számos magyar színház vendégszerepel a környező szocialista országokban, elsősorban a hazánk felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából sorrakerülő ünnepség-sorozatokon.

/folyt köv/

-1-

/10

bb 1. vendégünk...folyt/ny

a józsef attila színház márciusban pozsonyban, brnoban és prágában játszik. március második felében a thália színház társulata Lengyelországot keresi fel. a neves budapesti együttes a magyar kultúra napjain a bartókiana és az ezeregyéjszaka című darabokat adja elő. az állami bábszínház a tervek szerint március-áprilisban kubában vendégszerepel. április 11-től berlinben tapasztalhat a komolyzene közönösége a magyar állami operaház művészeinek.

a szovjetunióban sorra kerülő jubileumi ünnepségeken reprezentatív magyar együttesek, művészeti intézmények gondoskodnak hazánk sokszínű kulturális életének bemutatásáról. az állami hangversenyzenekar több koncertet tart kint, s fellép a felszabadulási évforduló eseménysorozatán az állami népi együttes, a kisz központi egyetemi kórusa, valamint a vígszínház társulata is./mti/

-.-

bb 2. sekélyvizű területeket hódítottak vissza a balatontól

vid/ká/ny hgy

1975 január 17.

a balatonon az utóbbi tíz évben beható tudományos kutatásokat folytattak a víz mozgása, az ármlás és a hullámozás okozta változások megállapítására, s általában a part védelmére. a kutatók megállapításai szerint a balaton vízének esése van a sió csatorna felé. az uralkodó északi szelek hatására a dél felé áramló hullámok különösen a partvonalakban okoznak sok kárt és szembetűnő változást. ezek a déli partról készült régi térképek összehasonlításával jól érzékelhetők. a villasoroknak a régi térképeken kijelölt első telekszegélyét időközben visszahódította a víz.

a tó hullámainak megfékezésére, a partrombolás megszüntetésére kőgátakat építettek. a partvédelemre kidolgozták a husz éves távlati tervet, amely szerint a déli part nagyrészen kiépítik a partfalat. a jelenlegi építkezések már a távlati terv figyelembevételével történnek. a balaton 196 kilométeres partszegélyéből több mint 60 kilométert védenek kőgátakkal. a terveknél, a további gátépítéseknel nagy gondot fordítanak a tó biológiai egyensúlyára, így a többi között a halak legfontosabb ivóhelyeinek érintetlenül hagyására.

/folyt köv/

-2-

kb

bb 2. / sekélyvizű...folyt/ny

a partszabályozó munkák során a déli parton, a siófoktól balatonszéplak felé huzódó részen, régi parti területet változtattak ismét „szárazföldre”, a siófok - ezüstpart nevet viselő új területen már nagy üdülőházak sora áll azon a helyen, ahol néhány éve még a balaton vize hullámozott. nemrég a siófoki strand teljes kiterjedésében 50 méter széles sávot „váltak”, le és hódítottak vissza a balatonból, hogy újabb szárazföldet nyerjenek. balatonszabadi és balatonvilágos között négy kilométernyi partfal épült és a sekélyvizű partszegélyt feltöltötték. „leváltak”, egy sávot a balatonarácsi öböl egyik kanyarulatában is. partfal épült keszthely és vonyarcvashegy között, ahol új üdülőterületet készítettek elő. új építési területet képeznek ki révfülöpön is. balatonfüreden a moló és a marina szálló között partfallal és feltöltéssel jutnak újabb szárazföldi területhez. az idén zamárdinál építenek újabb partfalat és több mint 40 hektáros parti sávot változtatnak beépíthető területté./mti/

-.-

bb 3. új beruházásokkal gazdagodik az építőanyagipar - kevesebb az import építőanyag

i sb/mm/ny ie la

1975 január 17

az idei népgazdasági terv 3.4 milliárd forintot irányzott elő építőanyagipari beruházásokra. a legnagyobbak közül ebben az évben helyezik üzembe a hejőcsabai cementgyárat, a terv szerinti üzemben folytatják a béalapátfalvai cementgyár építését és a dunántúli cementgyári beruházás előkészítését. a fejlesztési kölcsönnel is támogatott nagy vállalati beruházások közül az idén fejeződik be a nyergesujfalui eternitgyár rekonstrukciója, az üvegiparban pedig az ugynevezett csomagoló üvegyártás korszerűsítése.

az ágazat fejlesztésében kiemelt jelentőségű vállalati beruházás a tapolcai bazalt-gyapot gyár építése, a pécsi porcelángyár és a nagykanizsai i. téglagyár rekonstrukciója, az ócsai kavicsbánya, az őrbottyáni téglagyár és a barcsi mészhomok-téglagyár építése. ezért e beruházásoknál különösen fontos feladat a munka meggyorsítása, az üzembehelyezés határidejének előre hozása. az építőanyagipar állóeszköz állománya végeredményben mintegy 20 százalékkal bővül.

/folyt köv/

-3-

kb

bb 3. / uj beruházásokkal...folyt/ny

az idén munkához látó új építőanyagipari üzemek is jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy az ágazat ebben az évben mintegy hét százalékkal növelje termelését és egyúttal korszerűsítse termékszerkezetét. a termelés bővítésének eredményeként az építőanyag importja mintegy öt, ezen belül a tőkés import mintegy 13 százalékkal mérsékelhető az idén. a szocialista országokból, elsősorban a szovjetunióból ebben az évben 800 ezer tonna cement érkezik hazánkba, ami a négy milliós tonnás hazai termeléssel együtt zavartalan ellátásra nyújt lehetőséget, ha a beruházók, a vállalatok a téli holt szezonban élnek az előtárolás növelésére ösztönző kedvezményekkel.

falazóanyagokból bőséges készletek állnak az építők rendelkezésére. így 1968 óta az idén először külön meghatározott belkereskedelmi kontingens nélkül is elegendő téglát áll a lakosság, az építetők rendelkezésére. importtal kell azonban kiegészíteni a hazai termelést azbesztcement sík-és hullámlemezről, azbesztcement csövekből, a választék növelésére pedig falburkoló csempékből. az import ellentételeként bővíti az ágazat az export-termékek körét, mennyiségét. többek között ebben az évben dollárért szállítunk exportra mintegy 50 millió téglát, 25 millió égetett tetőcserepet, mert ezekből a termékekből a hazai ellátás már nem jelent gondot. a salgótarjáni síkúveggyár rekonstrukciójának befejezésével lehetőség nyílik síkúvegek exportjára, a választék szélesítésével pedig a hiraástechnikai kerámiatermékek külföldi szállításainak növelésére is./mti/

-.-

bb 4. nagyszabású régészeti feltárás bükkábrány határában

vid/ká/ny hgy

1975 január 17

a miskolci herman ottó múzeum régészei az idén is nagyszabású feltárást folytatnak a megye történeti értékeinek felkutatására. az egyik legjelentősebb vállalkozás lesz az emőd-bükkábrány közötti terület régészeti bejárása, az ott található emlékek számbavétele. erről a vidékről már korábban is különböző korokból származó értékes leletanyag került a múzeumba. bükkábrány határában találták meg a mintegy kilencven darabból álló bronzkori kincsleletet és számos hamvasztásos urnasírt. ezen a területen kezdik meg a bükki energia kombinát részére a lignitvagyon kitermelését, s még mielőtt arra sor kerülne, végeznek az ásatásokkal./mti/

-.-

-4-

1b

bb 5. műszaki fejlesztés a kistérségi iparvállalatoknál

i gy/zsu/ny hi la

1975 január 17

az elmúlt esztendőben jelentős beruházásokat valósítottak meg a kistérségi nagyvállalatoknál, és ezzel összhangban mindenütt korszerűsítették a termékszerkezetet. a fejlesztés eredményeiről a XIX. kerületi pártbizottság készített elemző felmérést.

erőteljesen halad a rekonstrukció a vörös csillag gépgyárban: jó ütemben készül a 12.000 négyzetméteres új gyártócsarnok, amelyben az év első felében már megkezdhetik a mezőgazdasági és egyéb célra hasznosítható nagyteljesítményű erőgépek szerelését. hozzákezdtek egy 8.000 négyzetméteres csarnok építéséhez is. ezzel párhuzamosan jelentős szociális, közmű-és energetikai építést, fejlesztést is folytatnak. a gránit csiszolókorong és kőedénygyár befejezte az óbudai widenta gyáregység romhányba telepítését, és megteremtette a célgépgyártás koszerű feltételeit, mintegy 28 millió forintos költséggel. hozzáálltak a kistérségi telephelyükön egy korszerű gyémántszerszámüzem építéséhez is. a vörös október férfiruhagyárban a textilruházati rekonstrukciós beruházás keretében 10 millió forint költséggel korszerű gépeket vásároltak és állítottak üzembe. a vállalatnál - az elmúlt esztendőben a termék-választékot új cikkszoporttal - a szabadidő ruházattal - bővítették.

a hungária jacquard szövőgyárban a géppark cseréje során az elmúlt évben újabb 60 vizsugaras berendezést állítottak üzembe. ez év első felében további 67 gép üzembeállítását tervezik. e program megvalósításával a vállalat korszerű, automatizált textilipari üzemmé válik, s ez lehetővé teszi a termelés létszámemelés nélküli jelentős növelését. az elmúlt évben növelték a gazdaságosan előállítható nyakkendő-és sáltextiliák termelését. dinamikus fejlődött a ganz-műszer művek is: növelték az elektronikus műszerek, kompartment szabályozók gyártásának arányát. felgyorsult a fejlesztés üteme, az elmúlt évben 28 új műszer típus sorozatgyártását kezdték meg. az elmúlt évben befejezték gödöllői gyárukban egy korszerű festőüzem kialakítását. viszonylag rövid idő alatt felkészültek az Lnk fiat 126 p. típusú műszerfal gyártására, és már tavaly 12.000 darabot szállítottak a megrendelőknek, az idén 24.000 darabot gyártanak. a kerületi pártbizottság felfigyelt egy kedvezőtlen jelenségre: a tőkés importból származó gépi beruházások értéke jelentősen meghaladja a szocialista országokból származó berendezéseiket. ezt csak részben magyarázza, hogy egyes speciális gépek a tőkés országokból könnyebben beszerezhetők, mert ugyanakkor kiderült: a beruházók nem ismerik eléggé a szocialista országok ugyancsak magas műszaki színvonalu gépeit. ezért a vállalatok figyelmét felhívták: ismerjék meg jobban a baráti országok gépkínálatát, valamint a hazai beszerzési lehetőségeket, s a népgazdasági érdekeket szem előtt tartva fejlesszék üzemüket, korszerűsítsék termékeiket./mti/

-.-
-5-

1b

bb 6. naponta mérik a zala folyó vízminőségét - automata berendezések a folyó torkolatnál

vid/ká/ny hgy

19575 január 17

a 127 kilométer hosszú zala folyó a balaton legnagyobb vízpótlója. a folyó a fenékpusztai torkolatnál mért adatok szerint másodpercenként 780 litertől 165 köbméterig terjedő mennyiségű vizet szállít a balatonba. érthető tehát, hogy a zalaegerszegi vízügyi szakaszmérnökség, a zala folyó vízminőségi gazdája, nagy gondot fordít a folyó vize tisztaságának megóvására, a minőség védelmére. a folyó mellékágain időszakosan, a zala folyó alsó szakaszán pedig rendszeres vízminőségészlelő szolgálatot tartanak. ez azt jelenti, hogy az év minden napján mintát vesznek a folyó vizéből, vizsgálják, milyen anyagok szennyezik a folyót. ez a figyelőszolgálat lehetővé teszi, hogy hosszabb távra meghatározzák a szükséges védelmi intézkedéseket.

a szakaszmérnökség megállapításai szerint a zala folyó zalaegerszeg térségében szennyeződik, de a következő néhány kilométeres szakaszon olyan öntisztulás következik be, hogy az élővilágra káros anyagok már nem jutnak tovább, s nem is szaporodnak. a balaton vízvédelmét szolgálja egy most befejezett mederszükités a zala folyó torkolatánál. ez elősegíti a tényleges vízhozam mérését. a mederszükitő műre vízminőségvédelmi észlelő állomást telepítenek, amelynek automata berendezései egyidőben többféle vizsgálatot végeznek. az első automata műszer olajreduktor lesz, mivel a szakemberek szerint a mezőgazdasági szennyeződésen kívül elsősorban az olajszennyezés jelenthet nagy veszélyt a tó vizének minőségére és élővilágára./mti/

--

bb 8. miskolci amatőrregyüttesnek ítelték oda a pécsi kamaraesték díját

vid/ká/ny hgy

1975 január 17

pécsett érdekes kezdeményezés született a múlt évben: a városi tanács művelődésügyi osztálya életre hívta az amatőrregyüttesek állandó pódiumát. a ,, pécsi kamaraesték,, elnevezésű előadás-sorozat révén a műkedvelő együttesek először jutottak a rendszeres fellépés lehetőségéhez.

/folyt köv/

-6-

10

vbb 8. / miskolci ...folyt/ny

az amatőrszínház célja az, hogy a közönség jobban megismerje a színjátszó együttesek, irodalmi színpadok és más művészeti csoportok munkáját, azok pedig - a közönséggel és a kritikával, valamint az egymással való találkozás révén - tovább emelhetik produkcióik színvonalát. a kezdeményezés kitűnően sikerült. a kamaraestéken az ország tizennégy élvonalbeli amatőrregyüttese mutatkozott be a mecsekaljai városban. kialakult az amatőrszínház törzsközönsége, főleg fiatalokból, mégpedig elsősorban egyetemi és főiskolai hallgatókból. az előadásokat 11 tagú - különböző művészeti ágakat képviselő - zsüri figyelte és értékelte. pécs város tanácsának művelődésügyi osztálya díjat alapított, amelyet minden évben a legjobb előadást produkáló együttesnek ítélnek oda. az 1974. évi díjat a miskolci manézs színház kapta, elsősorban a sámánének című bemutatójáért.

február 17-én második évadját kezdi meg a pécsi amatőrszínház: a kamaraesték sorozatban egész éven át - a nyári hónapokat leszámítva - színpadra lépnek a meghívott amatőrregyüttesek./mti/

--

-6/a -

10

bb 7. jubilál az „esztétikai kiskönyvtár”,

i ró/gk gi hi la

1975. január 17.

tíz esztendeje, hogy gorkij irodalomelméleti, esztétikai írásaival a kossuth kiadó útjára bocsátotta az „esztétikai kiskönyvtár”,-at. a sorozat kiállta az évek próbáját, változatlanul friss és ugyanugy, vagy még inkább vonzza az olvasókat.

az esztétikai kiskönyvtár elsődleges célja, hogy a marxista-Leninista esztétika kiemelkedő munkái minél szélesebb körben váljanak hozzáférhetővé. hazánkban először ebben a sorozatban jelent meg antonio gramsci „marxizmus - kultúra - művészet”, című kötete, amelyből a magyar olvasó lényegében először ismerhette meg gramscit, a teoretikust; az esztétikai kiskönyvtár köteteként jelent meg franz mehring munkája, az „esztétikai barangolások”, , ralph fox angol marxista tudóstól „a regény és a nép”,; a nemrég elhunyt világhírű mexikói festőművész, siqueiros „a művész és a forradalom”, című műve, józsef attila esztétikai írásainak gyűjteménye, s az „irodalom és szocializmus”, című kötet is e törekvés jegyében jutott az olvasókhoz.

a könyvtár másik alapvető célja, hogy az ugynevezett ágazati esztétikákról, illetve az egyes ágazatok műfajelméleti kérdéseiről is tájékoztassa az olvasókat. a képzőművészet esztétikájának kimunkálását szolgálja aradi nóra „a katedrális-tól az ipari formáig”, című munkája; határainkon túl is fölfigyeltek voigt vilmos folklór-esztétikájára; ebbe a tárgykörbe tartozik szerdahelyi istván költészetesztétikája, a fiatalon elhunyt marxista tudósnak, forgács lászlónak költészet-bölcselete, nemes károly filmtörténeti és filmesztétikai írásai. cserés miklós dr. munkája a rádióesztétikáról szintén nemrég jelent meg.

a népszerűvé vált kiskönyvtár legújabb kötete révai józsef tanulmánya józsef attiláról. a kötetbe foglalt és felhasznált emlékezések, közlések, cikkek izgalmas vonásokkal gazdagítják a nagy költőről alkotott képet. a kiskönyvtár készülő művei között említhető például hermann istván televízió-esztétikája, sziklai lászló munkája az esztétikum őstörténetéről, voigt vilmos újabb kötete, a „néprajz és a kultúra”, , szerdahelyi istván újabb műve, amely a felszabadulás utáni esztétika történetét tárgyalja. /mti/

--

- 7 -

16

bb 9. rendszeresebb gondozás, ápolás, bővülő „szolgáltatások”,
- új rendelet az öregek napközi otthonairól

i mir/mm gi hi la

1975. január 17.

az egészségügyi miniszter új rendeletben szabályozta az öregek napközi otthonainak létesítését, működésük feltételeit, s azt, hogy kik, milyen körülmények között és milyen térítés mellett vehetik igénybe a napközi otthoni gondozást.

a rendelet kiadását mindenekelőtt az ebbe szükségessé, hogy a korábbi jogszabály megjelenésekor - 1962-ben - mindössze 16 öregek napközi otthona működött az országban, s megfelelő tapasztalatok híján - akkor - az eredeti rendeletben csak keret-jellegű szabályokat fogalmazhattak meg. azóta a gondozásra szoruló idős emberek támogatására egymásután épültek az öregek újabb napközi otthonai. tanácsai kezdeményezésre - számos vállalat segítségével és hozzájárulásával - a hasonló jellegű intézmények száma az elmúlt év végére már megközelítette a 600-at.

időközben a korábbi rendeletnek a térítési díjakat szabályozó része is elavult. a régi rendelet szerint az öregek napközi otthonában csak azok kaphattak ingyenes ellátást, akiknek egyáltalán nem volt nyugdíjuk, s a gondozásra szorulóknak többségének viszonylag alacsony jövedelem esetén is térítést kellett fizetniük. ez egyre hátrányosabban érintette a nyugdíjasokat. az alacsony összegű nyugdíjak és járadékok emelése miatt ugyanis - a régi rendelet alapján - az utóbbi években már csaknem mindenkinek fizetnie kellett volna a napközi otthoni ellátásért. a térítési díjak megállapítását ezért az új rendelkezés rugalmasan - a tanácsokra bízva, amelyek az anyagi és a szociális helyzet mérlegelése alapján bárkit mentesíthetnek a térítési kötelezettség alól.

ugyanakkor az utóbbi években jelentősen fejlődtek a napközi otthonok szolgáltatásai is. a kezdeti törekvésekkel ellentétben ezek az intézmények a magukra maradt idős korúaknak már nemcsak klubszerű elfoglaltságot, tartalmasabb időtöltést és az emberi kapcsolatok kiépítésének lehetőségeit jelentik, biztosítják, hanem állandó, rendszeres gondozásukat is.

/folyt. köv./

- 8 -

16

bb 9. /rendszeresebb ... 1. folyt./gi

az öregek napközi otthonainak különösen ez a gondozási jelleg fejlődött sokat az elmúlt években. a korábbi egyszeri étkezéssel szemben ma már a legtöbb helyen reggelivel és vacsorával is ellátják a rászorultakat. rendszeres orvosi felügyelettel óvják egészségüket, gondoskodnak ruházatuk tisztántartásáról, közös kulturális programokat szerveznek számukra és sok helyen a gondozottak foglalkoztatását is megoldották. betegségük esetén pedig a lakásukon is meglátogatják és gondozzák őket.

az öregek napközi otthonaiba való felvétel feltételei az új rendelet értelmében sem változtak. a gondozásra szorulóknak továbbra is a lakóhelyük szerint illetékes tanácsok egészségügyi hatóságainál kérhetik felvételüket, s csupán azokat nem vehetik fel, akiket családi környezetben vagy - eltartási szerződés alapján - otthon ápolnak.

az új rendelet - az elmúlt évek tapasztalatai alapján elsősorban az eredményesen működő napközi otthonok gyakorlatban is jól bevált egyre bővülő, szélesedő „szolgáltatásait”, foglalja jogi formába. mindezt a rászorulóknak, a kedvezőtlen szociális helyzetben lévő és a családi gondozást nélkülöző idős emberek érdekeinek legmesszebbmenő figyelembe vételével. /mti/

..-

bb 10. harminc év bélyegeken

i ne/s gi hi hgy

1975. január 17.

kilencmillió bélyeg, köztük sok ritkaság, az európai országokban kiadott bélyegek 95 százaléka: világviszonylatban is gazdag gyűjtemény a magyar bélyeg múzeum tulajdona. negyvenöt évvel ezelőtt - a múzeum alapításakor - sem volt kevés, majdnem elérte a 70 ezer darabot, a bélyeg kiadás gyors ütemű növekedésével tovább gyarapodott az állomány: a 40-es évek elején csaknem 90 ezer, 1970-ben 170 ezer bélyeget számlált - csupán a kiállításon.

ma a teljes készletből 200 ezer látható állandóan. bár a felújított dob utcai épület méltó otthona a múzeumnak, a gyűjtemény zömét biztonságos szekrényekben őrzik, s csak részletekben tárják a nyilvánosság elé. /folyt. köv./

- 9 -

10

bb 10. /harminc ... 1. folyt./gi

tavaly a többi között a 25 éves magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködést, a 100 éves egyetemes posta egyesületet, a légipostát jelképező, az állat-, sakk-, kgst- és más bélyegek kerültek közszemlére. a most készülő jubileumi kiállításra a 30 év eredményeit tükröző bélyegeket és velük együtt a legértékesebb példányok tervrajzait és fázisnyomatait mutatják be. helyet adnak a baráti országokban kiadott magyar vonatkozású bélyegeknél is. érdekesnek ígérkezik a díj-jegyes nyomtatványok és a bélyeg előállításának bemutatója is. és hogy a vidéki filatelisták is megismerhessék a múzeum kincseit, újabb vándorkiállításokat bocsátanak utra, ezen kívül segítik a győri és más vidéki bélyegmúzeum létrejöttét.

külföldön, az idén a moszkvai, párizsi, barcelonai nemzetközi kiállításra szerepel a múzeum világhírű gyűjteményével. /mti/

--

bb 11. farsangi népszokások a vas megyei falvakban

vid.-ká gi hgy

1975. január 17.

vas megye számos községében az idén is felelevenítik az évszázados farsangi népszokásokat. kedves, ősi néphagyomány több községben, így pinkamindszenten, rábagyarmaton, apát-istvánfalván, gyöngyösfaluban, rönökön, hogy ha a farsangkor nincs esküvő, rönkhuzást rendeznek. ahol a lányok nem találhatnak párra, „álesküvőt”, tartanak. a látványos rendezvény hívogatóval kezdődik. házról-házra járnak a népviseletbe öltözött lányok, maskarába bujt fiúk, s mindenkit lakodalomba hívnak. mikor együtt van a vidám, álarcos lakodalmasmenet, az álmenyasszonyt és álvőlegényt felültetik a kerekekre szerelt farönkre, amelyre zöld gallyakból építenek diszhelyet. az ifjú párt ezután a legények végighúzzák a falun. a faluvégen a „semleges egyház”, papja várja és összeadja őket, majd vidám bált rendeznek.

a német nemzetiségű felsőcsatáron rozmaringolásra készülnek. ezzel bucsuztatják majd a farsangot. a legények csoportosan zeneszóval, nótázva keresik fel a lányos házakat, ahol a lányok rozmaringgal diszitik ruhájukat.

/folyt. köv./

1b

- 10 -

bb 11. /farsangi ... 1. folyt./gi

köszegfalván három napig tart a farsangi mulatság. az első napon maskarába öltözött fiatalok járják a házakat, s jókedvüket mindenütt, ahol megfordulnak felforgatott talyigák, foghíjjas létrák jelzik. a fiatalok a házaknál bőséges vendéglátásban részesülnek. másnap tartják az asszonyok napját. ekkor csak a nők mulatnak, s hagyományos tréfa „áldozata”, lesz az a férfi, aki közéjük merészkedik. a mulatozó asszonyok megrohanják, székre nyomják és a magasba emelik. minden emelésért egy liter bort kell fizetnie. a következő nap a „legényvágás”, ideje. a vendéglőben hosszú asztalok mellett borozgatnak, nótáztatnak - együtt az öregek és fiatalok -, de most már csak a férfiak. köztük van a falu legidősebb embere is, akinek tiszte a „legényvágás”, ő mond pohárköszöntőt, amelyben legénnyé avatja a tizenhét éves fiatalokat. /mti/

--

bb 12. póruljárt motorkerékpár-tolvajok

i bc/s gi hi hgy

1975. január 17.

együttes szórakozás közben a 24 éves sárközi istván és a 19 éves kertész andrás - mindketten budapesti lakosok - elhatározták, hogy utcán parkoló motorkerékpárt jogtalan használatra eltulajdonítanak. az üllői ut és a kiskalud utca sarkánál találtak is egy pannóniát. a járművel egy ideig a városban motoroztak, majd amikor az elromlott, kertész lakásának közelében szerelni kezdték. közben arra az elhatározásra jutottak, hogy a motort nem viszik vissza, hanem megtartják maguknak. a rendszámtáblát sárközi leszerelte és a csatornába dobta, majd levették a karburátort és a lámpafejet is. egy arra haladó rendőr igazoltatta őket, a tolvajok cselekményére fény derült, s a bíróság előtt kellett felelniük tettükért.

a központi kerületi bíróság sárközi istvánt egy évi szabadságvesztésre, kertész andrást öt hónapi - végrehajtásában egy évi próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztésre és 800 forint pénzbüntetésre ítélte; egyúttal kötelezte őket az okozott kár megtérítésére. /mti/

--

1b

- 11 -

bb. 13. készthelyi kísérletek a kukorica tárolására

vid ká/il hgy

1975. január 17.

a készthelyi agrártudományi egyetem termelésfejlesztési intézetében sikeres kísérleteket folytatnak a kukorica tárolására. évek óta gond - különösen az iparszerű termesztésben résztvevő gazdaságokban - hogy az őszi kukorica betakarítás idején a nagymennyiségű takarmány, a magas nedvességtartalom miatt nem szállítható azonnal szárítóba, vagy tározóba. az átmeneti tárolás idején a terményben sok kár keletkezik. a készthelyi kutatók vállalkoztak, megfelelő tárolási technológia kidolgozására. az elmúlt rendkívül csapadékos őszön, három termelészövetkezetben - kéthelyen, sávolyon és hercegszántón - kísérleteket kezdtek a kukorica fólia alatti tárolásával. a fólia takaró alá az erjedés és romlás megakadályozására széndioxidot fuvattak.

az üzemi méretű kísérletek tapasztalatai igen kedvezőek: a fólia alatt a hőmérséklet nem emelkedett 8 fok fölé, s a széndioxid a silókban minden erjedést és romlást megakadályozott./mti/

-. -

bb. 14. teljes üzemmel termel a hódmezővásárhelyi kőagyaglapgyár

vid ká/il hgy

1975. január 17.

a próbatermelés befejezése után teljes üzemmel készíti a lakásépítkezésekhez nélkülözhetetlen színes kőagyag padlóburkoló lapokat az alföldi porcelángyár legújabb, vagyis hetedik gyáregysége. a 6 000 négyzetméteres üzemcsarnokra és modern berendezésre mintegy 200 millió forintot fordítottak, s a nagyszabású építkezést a határidő előtt fejezték be. a metlachi néven is ismert lapokat 120 méter hosszú óriáskemencében égetik, a szegedi szénhidrogén medencéből odavezetett földgázzal.

/folyt.köv./

- 12 -

920g

b.14./teljes .... folyt./il

a korszerű berendezéssel már a próbatermelés időszakában 4 százalékkal túlteljesítették a teljes üzemre előirányzott tervet. eszerint már az idén tulszárnyalhatják a gyáralapításkor meghatározott félmillió négyzetméter mennyiséget. az öt féle színben készülő lapok minősége is jobb a tervezettnél: a berendezést szállító olasz cég által garantált 78 százalék helyett 81 százalékban első osztályú árut gyártanak az új üzem dolgozói.
/mti/

-. -

bb. 16. új óvoda csongrádon

vid ká/il hgy

1975. január 17.

másfél millió forintos költséggel új óvoda készült el csongrád városban. tucatnyi üzem munkásai, a szocialista brigádok tagjai több mint 400 000 forintot érő társadalmi munkával járultak hozzá a gyermekintézmény építéséhez. a pártkongresszus tiszteletére tett vállalásaiknak megfelelően az üzemi munkások az alapok elkészítéséhez, a víz, villanyvezetékek szereléséhez nyújtottak elsősorban segítséget.

az új óvodában 144 gyermeket helyezhetnek el./mti/

-. -

bb. 15. új, korai érésű buza: a martonvásári 4-es

vid ká/il hgy

1975. január 17.

a magyar tudományos akadémia martonvásári mezőgazdasági kutatóintézetében beérett annak a munkának a gyümölcse, amelyet az intézet buzanevelő csoportja egy évtizede végez a fajtaválaszték bővítéséért, a hazai viszonyoknak megfelelő bőtermő buzafajták előállításáért. az intézet 1971 óta minden esztendőben egy-egy új fajtát adott a köztermesztésnek. ezek tavaly több helyen már országos rekordnak számító termésátlaggal fizettek.

az idei esztendő martonvásári buza újdonsága a korai érésű, bőtermő martonvásári 4-es lesz. a külföldi fajtákkal versenyképes, kiváló buzát, az országos mezőgazdasági fajtaminősítő tanács a múlt év végén részesítette elismerésben, s ezzel ez a buza is „zöld utat”, kapott a köztermesztésben.

/folyt.köv./

- 13 -

920g

bb. 15./uj, korai .... folyt./il

a martonvásári 4-es rendkívül jó búzával gazdagította a korai érésű kenyérgabonák választékát. minősége, télállósága a beteségekkel szembeni ellenállóképessége kiváló, gazdasági tulajdonságai is megfelelnek a követelményeknek. 1973-ban és 1974-ben az állami fajtakísérletekben tíz százalékkal multa felül termőképességben a standard fajtát. hektáronkénti terméseredménye több volt valamennyi búzáénál, beleértve a rekorder kavkazt is. a hazai eredményeket a külföldi - szovjet, román, bulgár, jugoszláv és francia - fajtakísérletek is igazolták: mindent az elsők között „jegyezték”, a martonvásáriak új búzáját. a martonvásári 4-es olyan kiváló „szülőktől”, származik, mint a bezosztája 1. és a mironovszkaja 808.

a martonvásári 4-es fajtából az idén már nagyobb mennyiségű élit és első szaporítású fokozatu vetőmag áll a gazdaságok rendelkezésére.

elterjedésére joggal számítanak a martonvásári szakemberek.

az mv 4-en kívül még nyolc martonvásári fajtajelölt „vizsgálják”, az országos fajtakísérletekben. az első, illetve másodéves vizsgálatok azt bizonyítják, hogy ezek is beváltják majd a hozzájuk fűzött reményeket./mti/

-. -

bb. 17. fizikai munkások kedvezményes lakásvásárlása komárom megyében

vid ká/il hgy

1975. január 17.

az otp komárom megyei igazgatóságán összegezték, hogy tavaly hány fizikai munkás jutott kedvezményes áron új lakáshoz. a megyében több olyan ipari települést jelöltek ki, ahol a munkások lakáskörülményeinek javítására hozott kormány-rendeletre a fizikai dolgozók előnyösebb feltételek között vásárolhatnak új lakást. ebben az akcióban tatabányán, tatán, oroszlánynon, komáromban és dorogon a múlt évben csaknem 500 munkásnak, illetve művezetőnek adott el új lakást az otp. a kormányrendelet végrehajtásával lényegesen csökkent ezeknek a lakásvásárlóknak a fizetési kötelezettsége.

/folyt.köv./

- 14 -

920g

bb. 17./fizikai .... folyt./il

egy kétszobás összkomfortos lakás vásárlásakor például - két gyermek esetében - 60 000 forint szociálpolitikai kedvezményben és ugyanennyi állami támogatásban részesültek a munkások. az otp ezen a címen 24 millió forint állami támogatást számolt el a lakásvásárlóknak. ezenkívül a lakás árának 20 százalékát az üzemi kettől kapták kölcsön a munkások. így az előtörlesztéskor a lakás árának mindössze tíz százalékát kellett befizetniük, s ez az összeg átlagosan 16.500 forint volt./mti/

-. -

bb. 18. „menetrend”, az olajtávozétekekben - csövön utazik a szegedi olaj szőnybe is

vid ká/il hgy

1975. január 17.

a szegedi szénhidrogén medencében évente kitermelt több mint egymillió tonna olajat immár ötödik éve csővezetéken továbbítják a százhalombattai finomítóba. a szegedi jóminőségű olajból évente több tízezer tonnát azonban a komáromi kőolajipari vállalat is felhasznál a különleges motorolajak választékának bővítésére, amit eddig vasuti tartálykocsikban továbbították a szőnyi feldolgozóba.

ennél most jóval gazdaságosabb, olcsóbb módszert dolgoztak ki a gáz és olajszállító vállalat, valamint a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat szakemberei: szőnybe is csővezetéken küldik már a szegedi olajat - anélkül, hogy erre külön távvezeték építettek volna. a megoldást lényegében a szeged-százhalombattai, valamint a barátság olajvezeték „menetrendjének”, összehangolása jelentette. bizonyos üzemszünetek elegendők ugyan is arra, hogy esetenként néhány ezer tonna olajat a barátság olajvezeték közbeiktatásával juttassanak el szőnybe. ehhez mindössze néhány méteres átkötő vezeték kellett százhalombattánál megépíteni. a „menetrend”, tehát most úgy alakult, hogy a szőnynek szánt olajat - üzemszünet alkalmával - a százhalombattai vezetékbe bocsátják, ott az átkötés útján egy kis kerülővel a kápolnásnyéki elosztóba kerül, majd onnan újabb szivattyunyomással küldik a szőnyi feldolgozóba. az olajipari szakemberek ezt az elgondolást még azzal egészítették ki, hogy bizonyos mennyiségű vizkozitáció-csökkentő anyagot kevernek az olajba, hogy könnyebben mozogjon a csővezetékben. az első jelentős mennyiségű próbaszállítmány már megérkezett a szőnyi finomítóba s csak ennél az egy útnál több mint egymillió forintos költség megtakarítást értek el a vasuti szállításhoz képest. a jövő hónaptól kezdve már rendszeresen csövön továbbítják az olajat szegedről a szőnyi feldolgozóba./mti/

-. -

920g

- 15 -

bb. 19. csehszlovákiaiba utazott sarlós istván

gk/il hgy

1975. jan. 17.

pénteken sarlós istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára pozsonyba utazott, ahol megbeszéléseket folytat dr. tomas trávnicékkal, a csehszlovák nemzeti front kb ügyvezető alelnökével a két mozgalom együttműködésének soronkövetkező feladatairól./mti/

--

bb. 20. a fővárosi vízművek

il hgy

1975. január 17.

értesíti a lakosságot, hogy karbantartási munkák miatt január 20-án hétfőn reggel 7 órától előreláthatólag 19 óráig a 21. kerület csepeli városközpontban nyomáscsökkenéssel, illetve vízhiánnyal kell számolni./mti/

--

bb. 21. együttműködés

k gk/szö/il hgy

1975. január 17.

a magyar rádió és az oktatási minisztérium közötti együttműködés továbbfejlesztését, kiszélesítését irányozza elő az a megállapodás, amelyet a magyar rádió részéről dr. hárs istván elnök, az oktatási kormányzat részéről dr. gosztonyi jános államtitkár írt alá a rádió pollack mihály téri székházában./mti/

--

bb. 22. Lottó nyerőszámok

gk/il hgy

1975. január 17.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a budapesten megtartott 3. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

1, 34, 57, 58, 61.

/mti/

--

- 16 -

1100g

bb. 23. gyermekek közúti biztonságáért

é me/gk/szö/il hgy

1975. január 17.

alkotóművészekhez és amatőrökhöz, felnőttekhez és gyermekekhez szól az országos közlekedésbiztonsági tanács, a kiesz, a magyar uttorök szövetsége, a közlekedési miniszterek európai konferenciája s a nemzetközi balesetmegelőzési szervezet: nemzetközi verseny keretében alkossanak olyan plakátterveket, amelyek megmozgatják az embereket, arra készítik a szülőket és a pedagógusokat, a járművezetőket és a forgalom irányítóit, az utasokat és a gyalogjárókat, a közvéleményt, hogy fokozottabban óvják az utcán, az utakon közlekedő gyermekek biztonságát.

a felhívás hangsúlyozza: a gyakorlat bizonyítja, hogy a gyermekek nem tudnak biztonságosan közlekedni, emiatt gyakran szenvednek balesetet. budapest területén tavaly 483 gyermekbaleset történt, 7,2 százalékkal több, mint 1973-ban - a járművezetők, de főként a gyermekek figyelmetlensége, meggondolatlansága miatt. a leggyakrabban a 14., a 13., 11., 8., és a 20. kerületben érte baj a gyermekeket. országos viszonylatban sem kedvezőbb a statisztika. tavaly november végéig a 14 éven aluli gyermekek 723 balesetet okoztak 0,7 százalékkal többet, mint 1973 azonos időszakában. sok tekintetben a felnőttek a felelősségért: túlértékelik a gyermekek önálló közlekedési képességét, nem gondoskodnak biztonságukról. erre szeretnék rádobbanteni a felnőtteket, a plakátpályázattal, illetve a művekkel meggyőzve őket, hogy ha a gyermekek nem tudnak alkalmazkodni az erősen motorizált környezethez, a környezetet kell biztonságossá tenni számukra.

a plakáttervek bármilyen eljárással /84.1 x 59.4 centiméter méretben / készülhetnek. az alap gondolatot szöveg nélkül, grafikai megoldással kell kifejezni. a pályázat jelíge. a plakáttervek hátlapjára ragasztott zárt boríték tartalmazza a pályázó nevét, lakcímét születési idejét. mindenki két tervet küldhet a pályázatra május 15-ig, az országos közlekedésbiztonsági tanács /1903 budapest pf. 314/15/ címére, „nemzetközi plakátverseny,„ megjelöléssel.

a pályaműveket országos kiállításon mutatják be, s a közlekedési propagandában hasznosítják. a legjobb magyar plakátterveket a hazai rendező szervek díjazza. a kiemelkedő tiz plakátterv részt vesz a nemzetközi versenyen, ahol az 1-5. helyezettet jutalmazza./mti/

--

- 17 -

10.30/il

1100g

bb. 24. a szabadság lángja salgótarjában

vid ká/il hgy

1975. január 1.

salgótarjábanba érkezett a tavaly szeptemberben battonyáról utnak indított emlékstaféta a szabadság lángjával. a fáklyavivőket január 17-én, pénteken négyezer kisdobos és uttörő fogadta. az iskolai ünnepségek után salgótarjáni kisdobosok és uttörők vették át a stafétától a szabadság lángját, s vitték a nógrádi sándor uttörőházba./mti/

-. -

bb. 25. sándor györgy estje a huszonötödik színházban

k tr/szö/il hgy

1975. január 17.

a huszonötödik színház sorozatban ujtja fel sándor györgy előadóművész mindhárom szerzői estjét: „én egy analfabéta vagyok,, „bokszesztyü és róza,, „nézeteltérítés,, címekkel. az első bemutató „én egy analfabéta vagyok,, január 26, vasárnap délután lesz./mti/

-. -

bb. 26. gyermekkönyvtár avattak hódmezővásárhelyen

vid ká/il hgy

1975. január 17.

a hódmezővásárhelyi városi könyvtár 120 négyzetméter alapterületű új épületszárnyal bővítették. itt kapott helyet a gyermekkönyvtár, amelyet pénteken ünnepélyesen adtak át rendeltetésének, a polcokon 8 000 kötet könyv, sok folyóirat várja a hat-tizenéves olvasókat. külön zenei részleg, játszósarok is helyet kapott a gyermekkönyvtárban.

az új gyermek művelődési intézmény megnyitásával egy hetes gyermekkönyvhét kezdődött hódmezővásárhelyen. a pajtások ez alatt az idő alatt 12 különféle irodalmi, zenei, ismeretterjesztő műsoros rendezvényen találkoznak írókkal, költőkkel, a kincskereső című irodalmi gyerekfolyóirat szerkesztőivel./mti/

-. -

- 18 -

12⁵⁰g

bb. 27. kisz politikai képzési központ békéscsabán

vid ká/il hgy

1975. január 17.

a kisz békés megyei bizottsága pénteki ülése egyebek között a fiatalok politikai képzésének továbbfejlesztéséről tárgyalt. a színvonalasabb oktatás érdekében március 31-ig békéscsabán megyei politikai képzési központot hoznak létre. ennek feladata: négy-hat hetes vezetőképző tanfolyamok, éves felkészítő tanfolyamok szervezése, az alapszervezeti titkárok politikai felkészítésének tartalmi és módszertani támogatása.

a kisz iskolát további berendezésekkel, felszerelésekkel, audiovizuális eszközökkel látják el. határoztak a megye kommunista ifjúsági mozgalmát bemutató állandó múzeum, illetőleg kiállítás létrehozásáról is./mti/

-. -

bb. 28. autóbuszok új utvonalai

k gk/szö/il hgy

1975. január 17.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy január 20-án 10 órától a 34-es, 34/y és 42-es autóbuszjáratok kocsijait a szentendrei ut lezárása miatt a következő utvonalon közlekedtetni:

34-es autóbuszjárat: tanács-üdülő felé: pók utcáig változatlan, majd pók utca - nánási ut - vöröshadsereg utja - tovább eredeti utvonalon. árpád-hid felé: vöröshadsereg utja - nánási ut - pók utca - szentendrei ut -, tovább eredeti utvonalon. új megálló: tanács-üdülő felé: emőd utca /nánási uton a 34/y megállója/. árpád hid felé: nánási ut 46. számú ház előtt.

34/y autóbuszjárat: nimród utca felé változatlan. árpád - hid felé: nimród utca végállomás - zaránd utca - emőd utca - nánási ut - pók utca - szentendrei ut - tovább változatlan. új megálló: nánási ut /az emőd utcában/.

42-es autóbuszjárat: békésmegyer felé: pók utcáig változatlan, majd pók utca - nánási ut - emőd utca - szentendrei ut -, tovább eredeti utvonalon.

/folyt.köv./

12/300

- 19 -

bb. 28./autóbuszok .... folyt./il

árpád-híd felé: emőd utcáig változatlan, - emőd utca -nánási-
ut -pók utca - szentendrei ut -, tovább az eredeti utvonalon.
új megállók: békásmegyér felé: emőd utca /nánási uton 34-es
autóbuszokkal közös/, - dósa utca /34-es autóbusz jelenlegi
megállója/, római fürdő, árpád híd felé: római fürdő /a 34-
es autóbusz jelenlegi megállója/ dósa utca /34-es autóbusz je-
lenlegi megállója /- nánási utnál /34-es autóbusz jelenlegi
megállója/.

a forgalomkorlátozás miatt végrehajtott változásokért a
bkv az utazóközönség szíves megértését és türelmét kéri./mti/

--

bb. 29. koszoruzási ünnepek a budapesti getto felszabadu-
lásának 30. évfordulóján

k szö/il hgy

1975. január 17.

pénteken a wesselényi utca és kertész utca sarkán lévő
iskola falán elhelyezett emléktábla előtt a gettó felszabadu-
lásának 30. évfordulója alkalmából koszoruzási ünnepeket tar-
tott a magyar izraeliták országos képviselője és a budapesti
izraelita hitközség elnöke. dr. seifert géza, a miok és a
bih elnöke megemlékezett a felszabadító szovjet hadseregről,
szólt a béke megvédésének követelményeiről és figyelmeztetett
a neofasizmus veszélyére.

a magyar zsidóság koszoruját dr. seifert géza helyezte
el az emléktáblán. koszoruztak a vii. kerületi párt- és társa-
dalmi szervek, valamint a nácizmus üldözöttei bizottságának
képviselői.

elhelyezték a kegyelet virágait a wesselényi utcai árkád-
sor falán lévő emléktáblánál is./mti/

--

11.40/il

10 1300

- 20 -

bb. 30. közlekedési balesetek

il hgy

1975. január 17.

tata határában nagy lászló 33 éves segédmunkás, tata-
bányai lakos személygépkocsival a leengedett vasuti sorompó
mellett a sínekre hajtott és összeütközött egy mozdonyal.
a baleset következtében nagy lászló a helyszínen meghalt,
utasát jános péter 27 éves gépjárművezető-oktató, tata-
bányai lakost életveszélyes állapotban szállították kórházba.

a 17. kerület zrinyi utca és alsódabas utca keresztező-
désében szabálytalan helyen, figyelmetlenül lépett az uttest-
re kovács eszter 72 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy
személygépkocsi elütötte. kovács eszter olyan súlyos sérülést
szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt.

nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette sze-
mélygépkocsiját fodor gábor 38 éves műszerész, budapesti la-
kos, s az i. kerület lánchid utca és clark ádám tér torkolatá-
nál a sikos uttesten megcsuszott és egy vele szemben haladó
taxinak ütközött. a baleset következtében a taxi utasa erdő-
si gábor 22 éves fogtechnikus, budapesti lakos és a személy-
gépkocsi egyik utasa, fodor gyuláné 64 éves házfelügyelő, bu-
dapesti lakos súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett.
a két gépkocsi vezetője és fodor gábor másik két utasa könnyű
sérülést szenvedett. a mentők mind a hat sérültet kórházba
szállították. fodor gábor vezetői engedélyét a rendőrség bevon-
ta.

a 21. kerület ii. rákóczi ferenc ut 218. szám előtt szabály-
talan helyen, figyelmetlenül lépett az uttestre kállai sándor-
né 35 éves segédmunkás, szigetszentmiklósi lakos és egy sze-
mélygépkocsi elütötte. súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel
szállították a mentők kórházba.

szabó józsef 35 éves műszerész, budapesti lakos személy-
gépkocsijával nem tartotta be a követési távolságot és a 8.
kerület kereposzt ut 17. szám előtt egy személygépkocsinak ütkö-
zött. a baleset következtében szabó józsef utasa, sásdi béláné
29 éves eladó, budapesti lakos súlyos, de nem életveszélyes
sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították./mti/

--

10 1300

- 21 -

bb. 31. barczi pál kiállítása salgótarjánban

d fm/il hgy

1975. január 17.

a salgótarjáni bolyai gimnázium derkovits galériájában pénteken megnyílt barczi pál grafikusművész tárlata. a kiállítás - amelyen az alkotó harminc rézkarca és rajza látható - dr. végvári lajos egyetemi tanár méltatta a miskolcon élő művész munkásságát./mti/

--

bb. 32. félrevezetett madarak: felhangzott a „nyitnikék”, a balatonfelvidéken

vid ká/il hgy

1975. január 17.

a balatonfelvidéken a természet tréfát űz a madárvilággal, számos faj ugyanis úgy viselkedik mint tavasszal. ennek egyik legkifejezőbb bizonyítéka hogy tavaszi madár kórusban hallatja hangját a szőlősgazdák kedvelt madara a cinke. valóban jelnek számított a szőlők nyitására. máskor a „nyitnikék”

az évszakhoz képest szokatlanul enyhe időjárás megtévesztette a növényvilágot is. balatonfüreden az öreghegy oldalán - a termelők aggodalmára - kifejlődtek a mandula fák rügyei. a balatonfelvidéki patakok völgyében kibontotta fehér barkáját a füz./mti/

--

bb. 33. kádár jános fogadta kurt hagert

il hgy

1975. január 17.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára pénteken a kb székházában fogadta a hazánkban tartozkodó kurt hagert, a német szocialista egységpárt politikai bizottságának tagját, a központi bizottság titkárát, valamint a kíséretében levő johannes hörniget, és otto reinholdot az nszép kb tagjait.

a megbeszélésen részt vett óvári miklós, a kb titkára, kornidesz mihály, a kb osztályvezetője, és szürös mátyás, a kb osztályvezető helyettese. jelen volt gerhard reinert, az ndk budapesti nagykövete./mti/

--

11.50/il

10/13⁰⁰

- 22 -

bb 34. összeszerelték az első lakóházakat miskolcon a korszerűsített házgyári elemekből

vid/um fm hgy

1975. január 17.

a kedvező időjárást kihasználva szinte nyárias lendülettel dolgoznak a borsod megyei állami építőipari vállalat munkásai. elsősorban a lakásépítéseket szorgalmazzák. ennek eredményeként a jurácsik jános vezette szocialista brigád pénteken befejezte a miskolcon épülő új avasi városrészben az első, már korszerűsített házgyári termékekből épült lakóház összeszerelését. a tizenegy szintes épületben hatvanhat lakást alakítottak ki előregyártott panelekből. a korszerűsített termékekből miskolcon, ózdon, kazincbarcikán és leninvárosban jelenleg további hat lakóház összeszerelését végzik

a miskolci házgyár mintegy nyolcvanmillió forintos rekonstrukciójával végrehajtott termék korszerűsítés lehetővé tette, hogy a korábbi négy típusal szemben most már nagyobb alapterületű és több mint husz különböző elrendezésű lakást tudnak kialakítani. valamennyi lakáshoz loggia is tartozik, ami a városkép szempontjából is változatosabb megoldásokra ad lehetőséget.

a borsod megyei állami építőipari vállalat az idén miskolcon, ózdon, leninvárosban és kazincbarcikán csaknem négyezer új lakást épít, amelyeket már mind a korszerűsített házgyári panelekből szerelik össze./mti/

--

bb 35. kiosztották az idei móríc zsigmond irodalmi ösztöndíjat

k tm szö um hgy

1975. január 17.

a kulturális minisztériumban dr. orbán lászló, miniszter kiosztotta az 1975. évi móríc zsigmond irodalmi ösztöndíjat 11 fiatal prózairónak és költőnek. /mti/

--

13.05/um

10/14³⁰

- 23 -

bb 37. időjárásjelentés

um hgy

1975. január 17.

a meteorológiai intézet jelenti január 17-én, pénteken 12 órakor:

továbbra is enyhe marad az idő

szárazföldünk időjárása igen enyhe. csütörtökön a hőmérséklet napi csucsértéke általában 4-8, a kárpát medencében helyenként 8-10, sőt a balti tenger térségében 10-16 fokkal magasabb volt, mint a legutóbbi évek átlaga.

a kárpát-medence, a balkán-félsziget és a fekete-tenger térsége fölött magasnyomású légköri képződmény helyezkedik el. ezeken a területeken a reggeli órákban több helyen ködös az idő. az óceáni enyhe, nedves léghullámok a brit-szigeteken és nyugat-európa partvidékein át észak-európa felé áramlanak. vonulásukat megerősödő szél és több helyen csapadék kíséri. a következő 36 órában az óceáni enyhe léghullámok nagy része még elkerüli a kárpát-medencét, azért lényeges időjárásváltásra nem számíthatunk.

hazánkban csütörtökön a nyugati megyékben erősen felhős volt az ég, csak 1-4 órán át sütött a nap. máshol változóan felhős volt és 5-7 órás napsütést észleltek. a hőmérséklet kora délutánra északkeleten 2-6 máshol 7-12 fokig emelkedett. eső sehol sem esett. a hajnali órákban néhány helyen köd képződött. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában plusz 7 - mínusz 3, északkeleten mínusz 3 - mínusz 7 fok között alakult. ma délelőtt változóan felhős, párás, sopronban és miskolcon ködös idő volt.

a hőmérséklet 11 órára általában 5-11 fokig emelkedett, sopronban - ahol még 11 órakor is köd volt, mínusz 1, miskolcon mínusz 2 fokot mértek.

budapestén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 3,8 fok volt, 4,9 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapestén a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, erősen süllyed.

/folytm.köv./

13.15/um

- 24 -

bb 37. /időjárás ...folyt./um

várható időjárás szombat estig:

változóan felhős idő, pénteken csapadék nélkül, szombaton néhány helyen kisebb esővel. mérsékelt, többfelé élénk, időnként megerősödő déli, délnyugati szél. a hajnali órákban helyenként párásság, egy-két szélvédett helyen köd.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 1 - plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 7-12 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 344 cm
/mti/

-. -

bb 36. szombathelyen megkezdtek a lakosság diabetes szűrését

vid/um ká hgy

1975. január 17.

szombathelyen - elsőként az országban - megkezdtek a lakosság diabetes /cukorbeteg/ szűrését. az uttoró munkát a város tavaly elkészült korszerű szűrőállomása végzi. egyelőre a 42-44 éves korosztályt szűrik, majd fokozatosan kiterjesztik az ellenőrzést az egész lakosságra.

megteremtették az új egészségügyi szolgáltatás belgyógyászati háttérét is. a megyei rendelőintézet belgyógyászati rendszere, laboratóriuma és a markusovszky kórház i. belgyógyászata ellátja és megfelelő gyógykezelésben részesíti a kiszűrt betegeket. így számos, később súlyosabbá válható betegséget megelőznek, illetve a korai felismeréssel és gyógykezeléssel megszüntethetnek. /mti/

-. -

bb 38. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 óráig

um hgy

1975. január 17.

1. leningrádi zenekar
2. balaton
3. építőanyagipar
4. régészeti feltárás
5. kistérségi iparvállalatok
6. zala folyó
7. esztétikai kiskönyvtár

/folyt.köv./
13.18/um

- 25 -

bb 38. /hirjegyzék ...folyt./um

8. kamaraesték
9. öregek napközije
10. 30 év bélyegeken
11. farsangi népszokások
12. tolvajok
13. kísérletek
14. kőagyaglapgyár
15. korai érésű buza
16. új óvoda
17. fizikai munkások
18. olaj távvezetékek
19. sarlós csehszlovákiába utazott
20. a vízművek közleménye
21. rádió-oktatási minisztérium
22. lottó nyerőszámok
23. a gyermekek közuti biztonságáért
24. a szabadság lángja
25. sándor györgy estje
26. gyermekkönyvtár
27. kisz politikai képzési központ
28. bkv közlemény
29. gettó koszoruzás
30. közlekedési balesetek
31. bárczi kiállítás
32. félrevezetett természet
33. kádár fogadta hagert
34. lakóházak
35. móríc zsigmond ösztöndíj
36. diabetes szűrés
37. időjárás
38. hirjegyzék

--

bb 41. elhunyt dr. sebekó albert,

tm/um szö hgy

1974. január 17.

a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre. temetése január 22-én szerdán 13 óra 30 perckor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp ii.ker bizottsága
magyar partizán szövetség
orvos-egészségügyi dolgozók szak-
szervezete

/mti/

--

13.30/um

- 26 -

bb 39. szocialista szerződést kötött a szabolcs megyei tanács végrehajtó bizottsága és a szegedi józsef attila tudományegyetem állam- és jogtudományi kara

vid/um fm hgy

1975. január 17.

szocialista együttműködési szerződés jött létre a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága és a szegedi józsef attila tudományegyetem állam- és jogtudományi kara között. a megállapodást pénteken nyíregyházán dr. pénzes jános, a megyei tanács elnöke, az egyetem képviselőjében pedig dr. kovács istván akadémikus, a jogi kar dékánja írta alá.

a megállapodás meghatározza azokat a közös tennivalókat, amelyeknek legfőbb célja az államigazgatás, az igazságszolgáltatás és az oktatás területén elért elméleti és gyakorlati eredmények kölcsönös felhasználása, az államigazgatási és oktatási munka színvonalának emelése. szoros együttműködik a két szerv a tanácsi dolgozók képzésében, továbbképzésében, az egyetemi felvételek előkészítésében. a végzősök elhelyezésében. /mti/

--

bb 40. ülést tartott a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa

t ol/gk um ie hgy

1975. január 17.

a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának pénteki ülésén - amelyen részt vett dr. sághy vilmos belkereskedelmi államtitkár is - dr. molnár frigyos, a szövetség elnöke értékelte a tervidőszak eddigi eredményeit, s ismertette az ideit, valamint a következő öt esztendő legfőbb célkitűzéseit, tennivalóit. elmondotta, hogy az áfész-ek és a szövetkezeti vállalatok jól haladnak iv. ötéves tervük megvalósításában; a szövetkezetek gazdasági fejlődése, demokratikus önkormányzatának erősödése összhangban áll a társadalompolitikai célokkal, a tagság és a lakosság igényeivel, s megfelelően segíti elő a x. pártkongresszus határozataiban megjelölt gazdaságpolitikai célok megvalósulását.

/folyt.köv./

- 27 -

13.40/um

Tólvaj

bb 40. /ülést tartott ...folyt./um

az áfész-ek kínálata különösen az alapvető ellátási cikkek körében lényegesen javult, mult évi mintegy 67 milliárd forintos árbevételeük 10 százalékkal haladta meg az előző évit. a takarékszövetkezetek betétállománya meghaladja a 7 milliárd forintot, a dinamikusan fejlődő lakásszövetkezetek évente 8-10 ezer lakással gyarapodtak - ami kétszerese a korábbi évek növekedésének, s jelenleg több mint 96 ezer lakásfenntartásáról gondoskodnak. fejlődtek az üdülő - és garázs-szövetkezetek is. a szövetkezeti vállalatok külkereskedelmi forgalma tavaly megközelítette a 3.7 milliárd forintot, többes exportjuk egy év alatt több mint 15 százalékkal nőtt. az elmúlt év eredményeiben nagy része volt a xi. pártkongresszus és a felszabadulási évforduló tiszteletére kibontakozó munkaversenynek, a szövetkezeti dolgozók vállalásai hatékonyan segítik a gazdaságpolitikai és szövetkezeti célok elérését.

az országos tanács 1975 és a következő öt esztendő legfontosabb feladatai közé sorolta a lakosság zavartalan árulatlátásának biztosítását, különös tekintettel a tömegfogyasztási cikkek kínálatának folyamatosságára és a mértéktartó árpolitikára. a fő hangsúlyt az alapvető napi közszükségleti cikkekre, valamint a gyermekek ellátását szolgáló termékekre helyezik. különösen fontosnak tartják, hogy tovább bővüljön a kis települések bolthálózatának ez irányú kínálata, s tovább szélesedjék a kereskedelmi központokban működő szaküzletek és áruházak választéka. a burgonya-, zöldség- és gyümölcsel-látás javítása érdekében a legfontosabb feladatok közé sorolták a kisgazdaságok termelésének fejlesztését célzó intézkedéseket.

felhívták az áfész-ek figyelmét a már megkezdett beruházások gyors befejezésére s általában gazdasági munkájuk hatékonyságának fokozására. mivel legtöbbjük, elsősorban a nagy szövetkezetek számottevő energia- és anyagigényes tevékenységet végeznek, jelentős szállítási kapacitással rendelkeznek, az országos tanács szükségesnek ítélte, hogy intézkedési terveikben különös gondossággal mérjék fel és határozzák meg az ésszerűen takarékos, hatékony gazdálkodásban elérendő célkitűzéseiket és fegyelmezetten tartásuk be a termékgazdálkodásra, az energia- és anyaggazdálkodásra vonatkozó állami elvárásokat, kontingenseket. hasonlóképp fontosnak ítélték, hogy az országos szövetkezeti vállalatok különös gondossággal érvényesítsék tevékenységükben és üzletpolitikájukban is a népgazdasági követelményeket, s dolgozzák ki takarékosági intézkedési programjukat.

/folyt.köv./

- 28 -

13.45/um

bb 40. /ülést tartott ...2.folyt./um

a takarékszövetkezetek figyelmét felhívták arra, hogy fokozottan helyezték munkájuk előterébe a központi célok elősegítését, a nagy családosok, a fiatal házasok, a munkások problémáinak megoldását, valamint a mezőgazdasági termelési, áruvásárlási kölcsönök elsőbbségének biztosítását. a lakásfenntartó szövetkezetekben szorgalmazzák a házkezelést és karbantartást végző szervezetek folyamatos kialakítását, a meglevők erősítését és hassanak oda, hogy a tanácsok tervei tartalmazza az értékesített lakások számával arányosan a közö-ségi célokat szolgáló területeket, illetve épületeket is. a legközelebbi feladatok közé sorolták a tanácsülésen a házak műszaki állapotának felmérését, a felújítások tervszerű rendjének megteremtését. emellett egyre időszerűbbé válik a klubok, könyvtárak, parkok, tornatermek létesítésével a mozgalmi, kulturális tevékenység kiszélesítése is.

a lakásépítő szövetkezetek egyébként 1975-ben mintegy 5000 szövetkezeti lakás felépítését, valamint további 7000-8000 lakás építését tervezik. az v. ötéves tervidőszak előkészítésére már megkezdtek a tárgyalásokat, hogy az 1976-ban átadásra kerülő lakások építése még az idén megkezdődhessen. az új építkezések előkészületeinél számolnak a vállalati lakásépítési támogatással, s a szakszervezetekkel való szorosabb együttműködésre is.

szó volt arról is, hogy a közelmúltban megtörtént a megyei szövetségek területi szerveinek és tisztségviselőinek, s rövidesen sorra kerül a szövetkezetek tisztségviselőinek újjá-választása. a közgyűlések jó alkalmat adnak arra, hogy a mintegy másfélmilliós tagság körében megvitassák az ideai tennivalókat. a tanácsülésen felkérték a területi szövetségek, a szövetség elnöksége és az ügyintéző szervezet figyelmét arra, hogy sokoldalúan és szervezeten, konkrét akcióprogramok kidolgozásával is segítsék elő a vázolt célok maradéktalan megvalósulását. /mti/

--

- 29 -

13.55/um

bb 42. színművészeti felvétel

k/mm um sző hgy

1975. január 17.

a színház- és filmművészeti főiskola az 1975/76-os tanévre felvételt hirdet színész szakra. a felvételre érettségizett vagy az 1974/75-ös tanévben érettségiző 18-22 éves fiatalok jelentkezhetnek. a jelentkezés írásban történik, melyhez mellékelni kell jelentkezési lapot, iskolai végzettséget igazoló bizonyítványt, életrajzot, 50 forint vizsgadíj befizetését igazoló postai csekkszelvényt. /az érvényben lévő miniszteri utasítás értelmében a művészeti főiskolákra pályázók egyidejűleg egy másik egyetemre vagy főiskolára is jelentkezhetnek./ jelentkezési határidő: február 28.
cím: színház - és filmművészeti főiskola rektori hivatala
1088, budapest vas utca 2/c. /mti/

--

bb 43. a hadtörténelmi intézet felhívása

k mm um sző hgy

1975. január 17.

katonatalálkozó szervezéséhez, dokumentumok és visszaemlékezések gyűjtéséhez a hadtörténelmi intézet felkéri azokat a budapesten lakó egykori bajtársakat, akik a magyar néphadsereg megalakulásakor - 1945 tavaszán - szolgálatot teljesítettek és lakhelyüket eddig még nem jelezték, írják meg a következő címre: hadtörténelmi intézet 1250, budapest, kapisztrán tér 2-4. /mti/

--

bb 44. öt év alatt egymilliárd forint utépitésre - nagyszabású közlekedési fejlesztések győr-sopron megyében

vid/um kz hgy

1975. január 17.

a negyedik ötéves terv első 4 esztendejében a közlekedési tárca 855 millió forintot költött győr-sopron megye fő és mellékutvonalainak korszerűsítésére, átépítésére. ez az összeg ez év végére 1 milliárd forintra emelkedik. pénteken győrött, a megyei tanács székházában megtartott koordinációs tárgyaláson elégedetten állapították meg, hogy a közlekedési tárca, valamint győr-sopron megye tanácsa eredményesen működött együtt. a tárgyalásokat a közlekedés- és postaügyi minisztérium részéről kiss dezső, miniszterhelyettes, a győr-sopron megyei tanács képviselőjében pedig lombos ferenc tanácselnök vezette.
/folyt.köv./

- 30 -

14.17/um

Telkúr

vbb 44./ öt év alatt ...folyt./um

a minisztérium jelentős segítséget nyújtott az észak-dunántúli nagyváros helyi közlekedésének fejlesztéséhez. éppen a legutóbbi hetekben állították forgalomba 29 új autóbust. a 19-es volán vállalat az idén további 42 új autóbust kap, amelyek egyrésze ugyancsak győrött közlekedik majd. több mint 400 millió forintos költséggel új távbeszélő központ is épül győrött, a következő években pedig új hiddal akarják átívelni a mosoni-dunát, e programmal kapcsolatban összekötik a 14-es - a csehszlovák határra vezető - főutat a győröttől székesfehérvárra vezető 81-es főközlekedési úttal. ezután a győröttől a balatonra vezető két főközlekedési utat - a 82-es és a 83-as számú - a túlterhelt belvárosi csomópont elkerülésével új nyomvonalra vezetik és úgy csatlakoztatják az m 1-es nemzetközi főútvonalhoz. a közlekedési tárca megvizsgálja annak lehetőségeit, hogy győrt hogyan lehet fokozottabban bekapcsolni a dunai hajózásba az elkövetkező években.

a tárca vezetői tájékoztatást adtak arról is, hogy miután országosan nagy az igény olcsóbb és kisebb befogadóképességű autóbuszok gyártására, ilyen típusból már az idén mintegy 400-500-at forgalomba állítanak. ezek az autóbuszok magyar-ndk kooperációban készülnek. ezenkívül kísérleteznek mezőgazdasági és erdészeti terepre alkalmas terepjáró autóbuszok gyártásával is. /mti/

--

bb 45. repülőgépek a hevesi határban

vid/um kz hgy

1975. január 17.

heves megye határában megkezdődtek a koratavaszi munkák. a kedvező időjárásban a megye több pontján fejtrágyázzák az őszi gabonavetések. pénteken - a derült napos időt kihasználva - a légi növényvédelem is bekapcsolódott ebbe a fontos munkába. kora reggel két merevszárnyú repülőgép szállt fel és egész nap hintette a magasból a tápanyagot az őszi vetésekre.

a megye történelmi borvidékein meggyorsult a szőlőtőkék metszése. a mátra alján és az egri határban mintegy ötezer hektáron már végeztek is ezzel a fontos munkával és naponta újabb kettő-háromszáz hektár metszését végzik el. a szövetkezeti gazdák azt tartják, hogy fagyon kell metszeni, mert így elkerülük a későbbi munkatorlódást és gyorsabb az előrehaladás is mint a tavaszi olvadás idején.

/folyt.köv./

14.22/um

Telkúr

- 31 -

bb 45./ repülőgépek ...folyt./um

a dél-heves megyei kertészetekben már elvetették a primőrnek szánt növények magvait és a nagyüzemi hajtatóházakban már sarjadnak a saláta és a korai paprika palántái. /mti/

.-.

bb 46. uj bemutatóra készül a bábszínház

i mn/tr um szó hgy

1975. január 17.

január 21-én kedden lesz a ceglédi városi kossuth művelődési központban - az állami bábszínház együttesének előadásában - christian noack: fanyűvő és barátai című bábjátékának bemutatója. a művet m. lázár magda fordította és alkalmazta bábszínpadra. a zeneszerző kocsár miklós, a tervező ország lili, a rendező pedig bánd anna. a kalandos, fordulatos, vidám eseményekben bővelkedő mesejáték főbb szerepeit kaszás lászló, bánky róbert, csajághy béla, bogrnár péter, györkös kató és meixler ildikó alakítja. /mti/

.-.

bb 47. az 1974. év uttörősportolói és csapatai

i me/pá um szó hgy

1975. január 17.

nyilatkozott a gyermekközvélemény arról, hogy kiket tart 1974. legjobb uttörősportolónak és csapatainak. miután a pajtás folyóiratban megjelent a kimagasló teljesítményt elért sportolók és csapatok névsora, több ezer levél érkezett a szerkesztőségbe. pajtások és felnőttek írásban közölték, a meghívottak pedig személyesen is fejtették ki véleményüket. élénk vita kerekedett, mivel hatnál több uttörőt és csapatot jelöltek. végül is nyílt szavazással döntöttek: nyolc fiút, nyolc lányt és nyolc csapatot tüntettek ki az év sportolója címmel. hogy név szerint kiket, azt a február 28-i ünnepségen, a xii. kerületi uttörőházban hozzák nyilvánosságra. akkor adják át a jutalmakat is. /mti/

.-.

- 32 -

14.27/um

Tóth

bb 48. tizenhatszázmillió forint értékű rugó expontra - teljesítették kongresszusi vállalásukat a tatabányai kisrugógyár dolgozói

vid/um kz hgy

1975. január 17.

a magyar acélárugyár tatabányai kisrugógyárának dolgozói a pártkongresszus tiszteletére indított munkaverseny első szakaszában kiváló eredményeket értek el. a szocialista brigádok kezdeményezésére azt vállalták, hogy az 1975-re tervezett 50 millió forint termelési értéket már 1974-ben elérik. felajánlásukat túl is szárnyalták: 53 millió forint értékű rugókat gyártottak a verseny első szakaszában.

az üzem dolgozói elhatározták, hogy az idén folytatják a kongresszusi munkaversenyt. felajánlották, hogy az év végéig 61 millió forint értékű terméket készítenek - a tervezettnél 11 millió forinttal többet. kezdeményezésük azért is jelentős, mert szinte korlátlan mennyiségű rugót tudnak értékesíteni. azzal, hogy a kongresszusi munkaverseny második szakaszában tovább fokozzák a termelést, a hazai igények kielégítésén kívül növelhetik az exportot is. tavaly 12 millió az idén pedig mintegy 18 millió forint értékű terméke került a tatabányai üzemnek közvetlenül és közvetve külföldre.

a kisrugógyár kollektívája a kongresszusi munkaverseny második szakaszában a létszám növelése nélkül, a belső tartalékok feltárásával és automata kigépek üzembe helyezésével akarja teljesíteni a tavalyinál is értékesebb vállalásokat. /mti/

.-.

bb 51. ülést tartott a hvdsz központi vezetősége

t ol/mné/ny ie hgy

1975 január 17.

az 1975. évi tervfeladatok megvalósítását elősegítő tennivalókat vette számba pénteki ülésén a helyiipari és városgazdasági vezetők szakszervezetének központi vezetősége. abból kiindulva, hogy az eddigieknél jóval hatékonyabb gazdálkodás mellett tovább kell javítani a kommunális és szolgáltató vállalatok munkájának színvonalát, nagy figyelmet szenteltek a dolgozók körében végzendő sokoldalú mozgalmi munkának, a tagság és a szakszervezeti szervek szorosabb kapcsolatának.

/folyt köv/

-33-

15.00/ny

Tóth L dol

bb 51. / ülést tartott ...folyt/ny

a gazdasági feladatok segítése jegyében a vállalatoknál és az üzemekben tevékenykedő szakszervezeti szervek hatékonyabban kívánnak résztvenni a középtávu tervek, az v. ötéves terv előkészítésében is. a munkások véleményének és észrevételeinek hasznosításával a hvdsz közzétette erre vonatkozó javaslatait, amelyek sorában nagy teret szentelt - egyebek mellett - a munkavédelmi, az egészségügyi és általában a szociális ellátás javítását célzó beruházásoknak, továbbá elsősorban a többgyermekes családok életkörülményeinek.

az ülésen szó volt arról, hogy az ideai tervfeladatok végrehajtásában változatlanul nagy szerepet szánnak a kongresszusi és a felszabadulási munkaversenymozgalomnak, az abban élenjáró több mint 5.000 szocialista brigád mintegy 70.000 tagjának. alig néhány hónapja, hogy az ország megismerte a fővárosi patyolat vállalat ,,fáklya,, szocialista brigádjának a kezdeményezését, melynek nyomán egyre többen csatlakoznak a szolgáltatást igénybevevők körében is hamar népszerűvé vált ,,munkád mellé add a neved,, mozgalomhoz. a csatlakozó szocialista brigádok részvételével nemrégiben tartott tapasztalatcsere tanácskozás nyomán újabb kezdeményezések is vannak, ilyen például az ,,egy brigád, egy ujtás,, is, amely egyebek mellett a nehéz fizikai munka megkönnyítését, a belső tartalékok feltárását célozza. újabb vállalatok láttak hozzá, hogy bevezessék a dh munkarendszert, amely egyébként az elmúlt évben a fővárosi távfűtő műveknél hozott igen jó eredményeket./mti/

-.-

bb 50. a párt kongresszusi irányelveiről tárgyalt a szakszervezetek országos tanácsa

t sl/gk gi ie hgy

1975. január 17.

a szakszervezetek országos tanácsa pénteken ülést tartott, amelyen megvitatta a párt kongresszusi irányelveit. az ülésen részt vett gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára, győri imre, a központi bizottság titkára, jakab sándor, a központi bizottság osztályvezetője, baranyai tibor, a központi bizottság osztályvezető-helyettese és pástor gabriella, a kisz központi bizottságának titkára is.

/folyt. köv./
15,00/gi

- 34 -

101530

bb 50. /a párt ... 1. folyt./gi

a tanácsulást földvári aladár, a szot elnöke nyitotta meg, majd virizlay gyula, a szot titkára tartott vitaindító beszámolót.

a szakszervezeti mozgalomban eddig lezajlott széles körű véleménycsere alapján rámutatott, hogy a szakszervezetek egyetértenek az irányelvekkel. reálisnak és előremutatónak tartják a két kongresszus közötti időszak munkájáról szóló értékelést és a politikai, gazdasági, ideológiai célokat egyaránt. hangsúlyozta, hogy az mszmp politikai irányvonalának helyességét az élet igazolta. a párt politikáját őszinte bizalom övezi, ami népünk eredményes munkájában, a kongresszusi verseny eredményeiben, a dolgozók fokozódó társadalmi és kulturális aktivitásában is kifejezésre jut.

hangsúlyozta, hogy a kongresszusi irányelvek szelleme is hűen tükrözi pártunk szövetségi politikáját. a szakszervezetek is fontosnak tartják a munkás-parasz szövetség fejlesztését, s joggal állapíthatják meg, hogy a munkáshatalom ma minden korábbinál erősebb hazánkban. a szakszervezeteknek meggyőződésük, hogy a két dolgozó osztály a jövőben is együtt fog haladni és újabb eredményeket ér el a szocializmus építésében. a szakszervezetek nagy jelentőségűnek tartják, hogy az életszínvonal rendszeres javulását pártunk politikájának megvalósulása a jövőben is biztosítja. ugyancsak fontos tényezőként említette az előadó, hogy az eddigieknél nagyobb súlyt helyez a párt, a kormány a társadalmi juttatások fejlesztésére. mindezt a szakszervezetek is helyeslik.

befejezésül az előadó egyetértését fejezte ki az irányelveknek az ideológiai és művelődési kérdésekkel foglalkozó fejezetével is. mint mondotta, a társadalom, s különösen a dolgozók legaktívabb, legműveltebb tömegei igénylik és nagy megelégedéssel fogadják, hogy a párt egyre növekvő figyelmet fordít a szocialista tudat formálására, az eszméinktől idegen nézetek és magatartás okainak feltárására, leküzdésére, a közoktatás és a kulturális élet fejlesztésére.

/folyt. köv.
15,05/gu

- 35 -

101540

bb 50. /a párt ... 2. folyt./gi

a vitában felszólalt baranyai tiborné, a textilipari dolgozók szakszervezetének főtitkára, láncos jános, a „munka,, főszerkesztője, kovács istván, a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezetének főtitkára, simó tibor, a szot kulturális, agitációs és propaganda osztályának vezetője, farkas lajosné, a vasas szakszervezet titkára, dr. voksán józsef, a pedagógusszakszervezet főtitkára, főcse lajos, a vegyipari dolgozók szakszervezetének titkára, dr. siklós jános, a népszava főszerkesztője és győri imre, az mszmp központi bizottságának titkára.

a szakszervezetek országos tanácsa állásfoglalásában kifejezte, hogy egyetért a párt kongresszusi irányelveivel, a bennük meghatározott politikai, gazdasági, ideológiai célokkal.

kiss károly, a szot alelnöke zárszavában bejelentette, hogy a szakszervezetek országos tanácsának állásfoglalását, a vita során elhangzott észrevételeket, javaslatokat a szot titkársága eljuttatja az mszmp központi bizottságához./mti/

--

bb 49. uj átkelőhely a magyar-jugoszláv határon

vid/kz/ny hgy

1975 január 17

ünnepélyesen adták át pénteken a vas megye déli részén elterülő bajánsenye és a szomszédos szlovéniai hódos közötti magyar-jugoszláv határátelőhelyet.

/folyt köv/

-36-

15.15/ny

101540

vbb 49. /uj átkelőhely ...folyt/ny

az ünnepségen részt vett magyar részről dr. faluvégi lajos pénzügyminiszter, dr. ábrahám kálmán közlekedési és postaügyi államtitkár, halász józsef magyarország jugoszláviai nagykövete, kovács antal a vas megyei pártbizottság első titkára, dr. gonda györgy, a vas megyei tanács elnöke. jugoszláviát rudi csacsinovics, a szlovén szocialista köztársaság végrehajtó tanácsának alelnöke, dr. ziga vodusek jugoszlávia magyarországi nagykövete, aszen szimitcsijev, a jugoszláv szövetségi végrehajtó tanács tagja a jugoszláv-magyar gazdasági együttműködési bizottság jugoszláv tagozatának elnöke képviselte.

a határátelő helyen eddig csak kishatárforgalmat bonyolítottak le. az átkelőhelyet mindkét részről azok vehették igénybe, akik a határtól számítva egy meghatározott kilométeren belül laktak. most mindkét ország összes lakóinak rendelkezésére áll.

az ünnepségen dr. gonda györgy és rudi csacsinovics mondott üdvözlő szavakat. /mti/

--

bb 52. a vállalati beruházásokról és a szövetkezeti vegyipar munkájáról tárgyalt a nehézipari minisztérium vezetőinek értekezlete

t sb/mm/ny ie hgy

1975 január 17

a nehézipari minisztérium vezetőinek értekezlete pénteken a vállalati beruházások tapasztalatairól és a nehézipari ágazathoz tartozó ipari szövetkezetek munkájáról készített előterjesztéseket vitatta meg.

a statisztikai elmezésből kitűnik, hogy a nehézipar vállalati tavaly 70 százalékkal többet fordítottak beruházásokra, mint 1968-ban, s ugyanebben az időszakban a minisztérium állami beruházásainak összege csaknem 90 százalékkal emelkedett. a vállalati beruházások növekedési üteme 1971-ig meghaladta az állami beruházásokét, s az átmeneti visszaesés után bekövetkezett újabb növekedés üteme már nem érte el a korábbi. az elmezések 284 vállalati beruházást öleltek fel. ebből 24 volt az olyan nagy befektetés, amelynek összege meghaladta a 200 millió forintot; ezek együttvéve 8.626 millió forintot, az ágazat összes vállalati beruházásának 42.3 százalékát használták fel.

/folyt köv/
15.20/ny

-37-

101570

vbb 52. / a vállalati ...folyt/ny

a bányászat négy nagy vállalati beruházása évente 800 ezer tonna barnaszén, 4.5 millió tonna lignit és 410 ezer tonna bauxit termelését teszi lehetővé. a vegyipar tiz nagy vállalati beruházásának egyikeként valósul meg a tiszai vegyi kombinát polimer üzemének fejlesztése, amely évente 9 ezer tonna polietilén granulátummal, országosan mintegy 35 százalékkal növeli e termék gyártási kapacitását. a 24 nagy vállalati beruházás közül 14-et a helyi tervek szerint 1975-76-ban kell befejezni. a minisztérium vezetőinek értekezlete határozatában előírta, hogy meg kell vizsgálni az 1975-1976-évi befejezésre tervezett 200 millió forintnál nagyobb vállalati beruházások gyorsabb megvalósításának lehetőségeit.

a nehézipari ágazathoz tartozó szövetkezetek dinamikusan fejlődtek a iv. ötéves terv időszakában. az ország vegyiparának 3.3 százalékát adja a szövetkezeti vegyipar, de ezen belül jóval nagyobb arányban részesedik egyes vegyipari alágazatok termeléséből. a szövetkezeti szerves-szervetlen vegyipar 1970 óta több mint háromszorosára bővítette termelését, s így már 51 százalékos arányban vesz részt az alágazat munkájában. a műanyagiparban a szövetkezetek adják az országos termelés 44.5 százalékát, s a lakosság részére számos terméket kizórólág a szövetkezetek állítanak elő. nagy gondot fordítanak a választék bővítésére és ami különösen fontos, a minőség növelésére is. ezt tanúsítja, hogy a kiváló áruk fórumán elfogadott vegyiműanyagipari termékek nagyrészt a szövetkezetek gyártják. állandóan erősödnek a szövetkezetek és az állami vállalatok kooperációs termelési kapcsolatai is. a minisztérium vezetőinek értekezlete felhívta a figyelmet arra, hogy tovább kell fejleszteni a szövetkezeti és az állami vegyipar együttműködését, s meg kell szervezni, hogy ne csak a nim vállalatok, hanem a szövetkezetek vezetői is részt vegyenek az éves feladatokról tartott szokásos minisztériumi tanácskozáson./mti/

-.-

bb 53. 1.8 milliárd forinttal gazdálkodnak az idén a komárom megyei tanácsok - a megkezdett beruházások befejezésére koncentrálnak az erőket

vid/fm/ny hgy

1975 január 17

komárom megye idei pénzügyi tervét vitatta meg pénteki együttes ülésén a komárom megyei tanács számvizsgáló-és tervgazdasági bizottsága.

/folyt köv/
15.35/ny

-38-

16/6/10

bb 53. / 1.8 milliárd ...folyt/ny

megállapították, hogy kiegyensúlyozott gazdasági évhez kezdtek az idén a tanácsok. tavaly tovább szilárdult a megye pénzügyi helyzete, és ez jó alapot ad ahhoz, hogy sikerrel teljesíthessék az idei feladatokat, és ezzel a iv. ötéves tervet is.

a terv készítéséhez már a múlt év közepén hozzákezdtek, és széles körű területi koordinációval mérték fel az igényeket. az előzetes elképzeléseket a megyei tanács vezetői - az eddig jól bevált gyakorlat szerint - a helyszínen vitatták meg a városi tanácsok, a járási hivatalok, illetve nagyközségek vezetőivel.

az idén a megye tanácsai 1.8 milliárd forinttal gazdálkodnak. ez 21.9 százalékkal több, mint a múlt évi terv volt. elsősorban a megkezdett beruházások befejezésére koncentrálnak az erőket. megyei építőipari mérleget készítettek, és ebben számításba vették az olyan kisebb építőipari kapacitásokat is, mint például az állami vállalatok építőipari részlegei, vagy a mezőgazdasági termelőszövetkezetek építőipari szervezetei. az eddigi tapasztalatok szerint ugyanis ezek számos helyi feladatot oldottak meg. nagy segítséget nyújt a kongresszusi verseny során széles körűvé vált egy üzem - egy intézmény mozgalom, amelyben a patronáló üzemek szocialista brigádjai sok kisebb-nagyobb beruházáshoz nyújtanak segítséget.

a tervek az idén is erősen lakáscentrikusak, és ez jellemzi a megye következő ötéves tervét is. a lakások után az egészségügyi, majd a kulturális létesítmények megvalósítására fordítják a legnagyobb figyelmet.

a tanácskozáson felhívták a figyelmet arra, hogy a tanácsok és intézményeik most készülő takarékosági intézkedési tervükben ne a rendelkezésükre álló összeg megtakarítására, hanem annak legcélszerűbb felhasználására, illetve arra törekedjenek, hogy a legfontosabb társadalompolitikai célokat oldják meg. a bizottsági tagok úgy ítélték meg, hogy a terv jól szolgálja a megye érdekeit, és javasolták, hogy a végrehajtó bizottság azt terjessze a megyei tanácsülés elé./mti/

-.-

15.40/ny

-39-

16/6/10

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 23. sz. hírünket /gyermek közuti biztonságáért/
teljes egészében v i s s z a v o n j u k !!!

/mti/

-. -

bb 54. gáspár sándor fogadta a portugál intersindical küldöttségét

sl/s gi la

1975. január 17.

gáspár sándor, a szot főtitkára a szot székházában pénteken fogadta a portugál intersindical küldöttségét, amely j. l. Judasnak, az intersindical országos titkársága tagjának vezetésével baráti látogatáson tartózkodik hazánkban. a találkozón részt vett timmer józsef, a szot titkára is. /mti/

-. -

bb 55. bondor józsef hazaérkezett angliából

t sb/mm gi ie la

1975. január 17.

bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter pénteken hazaérkezett angliából, ahol reginald freeson brit lakás- és építésügyi miniszter meghívására tett hivatalos látogatást. megbeszéléseket folytatott a két ország közötti építésügyi kapcsolatok alakulásáról és az együttműködés újabb lehetőségeiről. látogatásán áttekintést kapott anglia jelenlegi építőipari és lakásügyi helyzetéről, fejlesztési céljairól és a szigetországban alkalmazott korszerű építőipari eljárások eredményeiről. bondor józsef minisztert londonban fogadta anthony crosland környezetvédelmi csucsminiszter, roy hattersley külügyi és nemzetközösségi államminiszter és eric deakins, a kereskedelemügyi minisztérium parlamenti államtitkára.

a ferihegyi repülőtéren bondor józsefet dr. szabó jános építésügyi és városfejlesztési minisztériumi államtitkár fogadta. ott volt john wilson budapesti brit nagykövet is. /mti/

-. -

16,15/gi

- 40 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

m/s gi la

1975. január 17.

kérjük, hogy mai bb 1. sz. hírünk 1. bek. második sorából a nyilatkozatott adott személy nevét töröljék!

ugyancsak az első bek. 11. sorától a szöveg helyesen: ..más művészcsoporthoz. neves szovjet énekes és táncos szólísták lépnek fel ebben az időszakban a magyar közönség előtt az orosz és szovjet operák és balettek hetének eseményein is. novemberben ...,, /mti/

-. -

bb 56. magyar elnök

/tr gi zs la

1975. január 17.

az ensz fejlesztési programja /undp/ kormányzótanácsának new yorkban megnyitott 19. ülésének iván endrét, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának főosztályvezetőjét, a magyar küldöttség vezetőjét választotta meg a tanács 1975. évi elnökévé. /mti/

-. -

bb 57. ülést tartott a hazafias népfrent honismereti bizottsága

/gi zs la

1975. január 17.

a hazafias népfrent országos elnöksége mellett működő honismereti bizottság pénteken dr. ortutay gyula akadémikus, a hnf ot alelnöke elnökletével ülést tartott. a testület azt vizsgálta, hogyan segítheti a népfrent-mozgalom eredményesebben a szocialista hazafiság és proletár-internacionálisizmus további elmélyítését.

a bizottság értékelte a honismereti és helytörténeti munka 1974-es tapasztalatait és elfogadta idej munkaprogramját. az 1975-ös feladatok egész sora kapcsolódik a felszabadulás 30. évfordulójának méltó megünnepléséhez. ebben az évben emlékeznek meg a szervezett honismereti mozgalom 15 éves jubileumáról is. a helytörténeti, üzemtörténeti, néprajzi nyelv-járási, műemlék- és természetvédelmi társadalmi akciók mellett segíteni fogják a mozgalomban résztvevő fiatalok és munkáskollektívák honismereti tennivalóit is. /mti/

-. -

16,25/gi

- 41 -

bb 58. szem előtt a közlekedés fokozottabb biztonsága, folyamatossága - sajtótájékoztató a közúti közlekedés új szabályairól

t pr/pá/ny zs la

1975 január 17

a közlekedés fokozottabb biztonságának és zavartalanságának követelményeit érvényre juttató, a nemzetközi normákat figyelembe vevő új paragrafusok szabályozzák 1976. január 1-től a közúti forgalmat - jelentette be pénteken az autóklub romer flóris utcai székházában tartott sajtótájékoztatón dr. tózsér istván, a közlekedés-és postaügyi minisztérium főosztályvezetője.

az új kreszt ismertette elmondotta, hogy a jogszabályok kidolgozását jó három esztendő előkészítő munka alapozta meg, s a régi előírásokon csak ott változtattak, ahol azokat a gyakorlat, az élet már túlhaladta. körülbelül 200 módosítást tartalmaz az új kresz, ezek közül azonban az érdemi változás csak 60-70-re tehető. összeállítóinak az volt a törekvése, hogy időtálló paragrafusokat dolgozzanak ki. az új kresz már figyelembe veszi a nemzetközi előírásokat is, amit - egyebek között - a megnövekedett forgalom sürgetett: évente több mint 1 millió külföldi gépkocsi érkezik magyarországra, s 400 ezer magyar gépjármű indul határainkon túli utakra. a jogszabály szigorú előírásokat tartalmaz, ahol azonban a forgalom biztonsága és zavartalansága megengedi, rugalmasan fogalmaz. ezt ugyancsak az élet diktálja, hiszen az elmúlt tíz esztendő alatt gépjárműparkunk megháromszorozódott, az utak átbocsátó képessége azonban ennél lényegesen kisebb mértékben növekedett. a közúti közlekedés szabályait - amelyeket a minisztertanács már elfogadott - hamarosan közre adják, s a magyar közlönyben a közeljövőben kihirdetik. az esztendő hátralévő része az ismerkedés, az értelmezés ideje, hogy az új szabályok életbe lépése ne okozzon zökkenőt.

néhány példa a közúti jelzésekben bekövetkező jelentősebb változásokra. a kötelező legkisebb sebességet elrendelő táblának ezentúl saját, önálló feloldó jelzése lesz, az ábrán a sebességet jelző szám keresztülhúzásával. újdonság lesz a megfordulást tiltó, valamint a legkisebb követési távolságot előíró tábla is. az előzni tilos tábla formájában változatlan marad, de értelmezésében jelentősen módosul: egyrészt kategórikusan megfogalmazza, hogy a tábla hatálya alatt előzni tilos / bármivel, bármít/; másrészt a kivételeket részletesen felsorolja.

/folyt köv/
16.40/ny

-4*

bb 58./ szem előtt.....1.folyt/ny

teljesen új a tehergépkocsival való előzést tiltó, s a jármű hosszúságát korlátozó tábla is. figyelemre méltó új tartalmat nyer az eddigi ,, gépkocsival és oldalkocsis motorkerékpárral behajtani tilos,, tábla, mert formai változás nélkül az értelme: gépjárművel, mezőgazdasági vontatóval és lassu járművel behajtani tilos. új tábla tiltja majd a robbanó, vagy tűzveszélyes anyagot szállító járművel való behajtást, s a különböző veszélyeket jelző táblák közé is újakat sorolnak / például rakpart, vagy meredekpart; egyenetlen uttest; kavicsfelverődés; kőomlás; oldalszél/ . formájában új lesz a zsákutca jelzése, s új táblák jelzik majd a tömegközlekedési eszközök megállóhelyeit.

az utburkolati jelek közül a terelővonal formai alkalmazása és jelentése is kiterjed. ha ugyanis egy váltakozó irányú, forgalmu utszakason a forgalmat külön fényjelző készülék szabályozza, akkor ezt a forgalmi rendet a terelővonal párhuzamos kettőzése is jelzi. ha pedig a szaggatott vonalak térköze csökken, az arra utal, hogy a terelővonal rövidesen záróvonalban folytatódik. az uttesten ,, busz ,, felirat jelzi majd, hogy menetrend szerinti közlekedő autóbuszok és trolibuszok - a kikerülés esetét kivéve - csak ebben a sávban közlekedhetnek, a sávra más jármű reggel 7 és este 7 óra között csak keresztezés, illetve a bekanyarodásra való felkészülés céljából hajthat rá. az uttesten sárga színnel festik majd fel az autóbusz, a trolibusz vagy a taxiállomás jelzését, s sárga színű lesz a megállási- vagy várakozási - tilalmat jelző vonal is. a vasuti átjárókat biztosító berendezéseknél jelentős változás, hogy a fénySOROMPÓ eddigi folyamatos zöld jelzése helyett villogó fehér fényjelzést alkalmaznak, s ez csak annyit jelent, hogy a fénySOROMPÓ működőképes állapotban van.

a kresz új szóhasználatot vezet be: az eddigi gyalogátkelőhely, vagy kijelölt gyalogátkelőhely elnevezés helyett a gyalogos átkelés megfogalmazást használja. az eddigi kresz a gyalogosnak három elsőbbségi helyzetét ismeri: a kijelölt gyalogátkelőhelyen, a kanyarodó járművel szemben, valamint a járdasziget és a hozzá közelebb eső járda közötti uttesten. az új paragrafusok az utóbbit törölték; a járdasziget és a hozzá közelebb eső járda között, az uttesten a gyalogosnak már nem lesz feltétlen elsőbbsége. / ilyen helyen a jármű vezetőjének természetesen fokozottan ügyelnie kell/. ugyancsak megszűnik a gyalogosnak a kanyarodó járművel szembeni elsőbbsége azon az uton, amelyről a jármű elkanyarodik, de megmarad azon, amelyre a jármű kanyarodik.

/folyt köv/

-43-

16.45/ny

bb 58. / szem előtt 2.folyt/ny

a tömegközlekedési eszközök forgalmát szabályozó passzusok közül lényeges új előírás, hogy a járművek vezetői, lakott területen belül, az elindulási szándékát jelző és menetrend szerint közlekedő autóbussznak, trolibusznak a megállóhelyről való kiindulását, illetve a jobb szélső sávba való besorolását lassítással, szükség esetén megállással is biztosítani kötelesek, feltéve, hogy ezt hirtelen fékezés nélkül tehetik. ezentúl tilos lesz előzni a villamost, közvetlenül olyan megállóhely előtt, ahol az utasok fel és leszállása az uttesten történik.

a sebességkorlátozó rendelkezések egy részét már tavaly decemberben bevezették. új rendelkezés lesz, hogy ha lakott területen belül a sebességkorlátozás jelzőtáblája 60 kilométernél nagyobb sebességet mutat, akkor személygépkocsival a jelzőtáblán megjelölt sebességgel is szabad közlekedni. új előírás, hogy lakott területen kívül a 3500 kilogrammot vagy 10 méteres hosszúságot meghaladó járművekkel olyan követési távolságot kell tartani, hogy a két jármű közé legalább egy-előző - személygépkocsi biztonságosan besorolhasson. jelentős az az előírás is, amely szerint a jármű sebességét hirtelen fékezéssel csak akkor szabad csökkenteni, ha ezt a személyi-és vagyonbiztonság megóvása teszi szükségessé.

merőben újak a párhuzamos közlekedésre vonatkozó magatartási szabályok. az egyik változás például, hogy párhuzamos közlekedésre alkalmas úton is folyamatosan csak a külső / jobbszélső / sávban szabad haladni. más forgalmi sávra ráhajtani csak előzés, balra kanyarodás és megfordulás céljából lehet majd, s ha a menetirány szerinti jobb oldalon két forgalmi sáv van, az előzés befejezése után a külön sávba vissza kell térni. lakott területen belül, olyan párhuzamos közlekedésre alkalmas uttesten, ahol a forgalmi sávokat utburkolati jelekkel elválasztották, személygépkocsival a belső sávban is szabad folyamatosan haladni, feltéve, ha ezzel a mögötte gyorsabban haladó járműveket nem akadályozza. a forgalmi sávokat azonban - a gyorsabb előrehaladás érdekében - kis távolságon belül nem lehet majd ismételtén változtatni.

az előzés feltételei között új elem lesz, hogy előzni csak abban az esetben szabad, ha az előzni kívánó jármű előtt ugyanabban a forgalmi sávban haladó másik jármű nem jelezte előzési szándékát. csak az irányjelző alkalmazása lesz majd kötelező, a hang vagy fényjelzés nem./mti/
16.50/ny

-44-

bb 60. gyorsjelentés a népességösszeírásról

i s/ny szö zs la

1975 január 17

az egységes népességnyilvántartás alapadatait biztosító népességösszeírás január 2-án az egész ország területén megkezdődött. az összeíróbiztosok az első négy napon mintegy kétmillió személyt irtak össze. az összeírás félidején a lakosságnak több mint a felét, január 16-ig az ország népességének csaknem 80 százalékát összeírták. a községekben az arány még ennél is magasabb, a nagyvárosokban és budapesten az összeírás mértéke ennél kisebb. egyes megyékben az adatfelvétel 90 százalékánál tartanak; így tolna-, vas-, zala megyében az összeírást várhatóan a megadott határidő előtt befejezik.

budapesten eddig a népesség kétharmadát irták össze. a városi lakosság összeírása nehezebb, mivel elfoglaltságuk, otthon-találásuk, felkeresésük gondot okoz. az összeírást január 22-ig kell befejezni. ezért a népességnyilvántartó hivatal arra kéri a lakosokat, hogy az utolsó napokban, amikor az összeíróbiztos jelzi érkezését, lehetőleg tartózkodják otthon. ha az összeíróbiztos értesítésében megjelölt időpontban nem tudnak otthon tartózkodni, személyi igazolványukat hagyják odahaza. az összeíróbiztos értesítését ugyanakkor tartsák maguknál, ez ugyanis arra a napra helyettesíti a személyi igazolványt.

kérik mindazokat, akiket január 22-ig valamilyen különleges ok miatt - tartós távollét, kiküldetés, külföldi utazás stb - nem tudtak összeírni, 25-31-e között az illetékes helyi tanácsoknál jelentkezzenek, ahol pótt-összeírásukat elvégzik.

az összeírásakor mindenki igazoló lapot kap. előfordulhat, hogy egyesek nem őrzik meg kellő gondossággal, vagy hogy az igazoló szelvényük valamilyen véletlen folytán elkallódik, megsemmisül. ilyenkor a helyi tanácshoz kell fordulniok, ahol gondoskodnak az igazolólap pótlásáról.

a népességösszeírással egyidőben a tanácsok helyi szervei folyamatosan végzik a népességnyilvántartási munkákat így a városokban is a tanácsoknál folyik a népesség lakcím-változásának bejelentése. a két munka párhuzamossága januárban némi torlódást okozhat, ezért esetleg az ügyfeleknek várakozniuk kell. kérik a lakosság türelmét, februártól ez a torlódás folyamatosan megszűnik./mti/

17.20/ny

-.-
-45-

bb 59. kitüntetés

pá/ny sl la

1975 január 17

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. nagy lászlónak, a munkaügyi minisztérium munkajogi főosztálya vezetőjének, munkája elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést karakas lászló munkaügyi miniszter adta át./mti/

-.-

bb 61. aláírták a magyar- indiai árucsereregalmi jegyzőkönyvet

pá/ny sl la

1975 január 17

január 14 és 17. között magyar- indiai kereskedelmi tárgyalások folytak budapesten. a tárgyalásokat dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, illetve gill kereskedelmi államtitkár-helyettes vezette. a tárgyalások eredményeként pénteken jegyzőkönyvet irtak alá, amelyben a felek rögzítették az 1975.évi árucsereregalmi előirányzatokat.

a magyar exportban az 1974. évi megállapodáshoz képest növekedett a gépek, berendezések és műszerek mennyisége, valamint aránya, emellett a jegyzőkönyv előirányozza a fejlődő indiai ipar számára szükséges anyagok és félkész termékek szállítását is.

a magyar importban a nem hagyományos és a népgazdaság számára szükséges mezőgazdasági termékek és ipari jellegű nyersanyagok, félkésztermékek mellett / például földidő dara, gyapotmag dara, vasérc, kávé, bors és fűszerek/ növekedett és bővült a késztermékek előirányzata mindazon cikkekben, amelyek keresettek a magyar piacon / például gyümölcskonzervek és gyümölcslevek, kozmetikumok, kerékpár és autóbalkatrészek, szerelvények, disztárgyak, szárazzelem stb./

a delegációk vezetői eszmecserét folytattak a két ország közötti gazdasági kapcsolatok további bővítésének lehetőségeiről. kölcsönösen hangsúlyozták a már megkezdett piacfeltáró tevékenység fokozását a késztermékek forgalmának további növelésére és kiemelték a mindkét fél számára előnyös új együttműködési formák alkalmazásának jelentőségét.

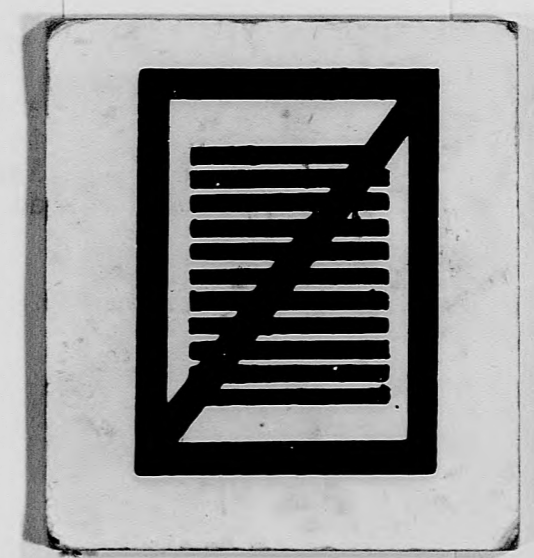
a zárójegyzőkönyv aláírásánál jelen volt c.b. muthamma, india magyarországi nagykövete./mti/

-.-
-46-

17.30/ny

F!

hiány:
77. old.

bb 63. megjelent az eszperanto magazin új száma

/gi zs la

1975. január 17.

az eszperanto magazin januári számában gergely mihály író, a lap szerkesztője vitába száll a nemzetközi nyelvvel kapcsolatos eldöntésekkel. buza barna szobrászművész, országgyűlési képviselő kifejti véleményét az angol parlament eszperantó barát képviselőinek a lap decemberi számában ismertetett álláspontjáról. dr. voksán józsef, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára hozzászól gáspár sándornak, a szot főtitkárának a magazin szeptemberi számában közölt interjújához. olvasható a lapban az osztrák köztársaság elnökének az eszperantó melletti állásfoglalása; és kosztolányi dezső „öt nyelvet beszél...”, című karcolata. a filatelisták számára érdekes beszámolót ad a világ számos olyan bélyegéről, amely zamenhof arcképéről jelent meg. sok más írás közt említést érdemel az eötvös lóránd tudományegyetem eszperantó szakáról szóló riport és a több nyugat-európai országban közös tankönyvből folyó eszperantó oktatásról szóló tudósítás. /mti/

--

bb 65. színházi bemutató miskolcon

vid.-fm gi la

1975. január 17.

a miskolci nemzeti színházban pénteken bemutatták f. schiller „haramiák”, című kétfelvonásos drámáját, déry tibor fordításában.

a darabot nagy andrás lászló rendezte. a főbb szerepeket várady zoltán, blaskó péter és jancsó sarolta alakította. /mti/

--

bb 66. a „képzelt riport”, bemutatója a pécsi nemzeti színházban

vid.-fm gi la

1975. január 17.

a pécsi nemzeti színház pénteken tartotta az évad második zenés bemutatóját, amelyen déry-presser-pós-adamis „képzelt riport”, című musicaljét látta a közönség. az előadást - vendégként - giricz mátyás, a szegedi nemzeti színház igazgató-rendezője állította színpadra. /mti/

--

18,35/gi

-48-

bb 67. időjárásjelentés

/gi la

1975. január 17.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken este:

enyhe, szeles idő

várható időjárás szombat estig: változóan felhős idő, néhány helyen kisebb esővel. mérsékelt, többfelé élénk, időnként megerősödő déli, délnyugati szél. a meglagasabb nappali hőmérséklet szombaton 7-12 fok között. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

-----
mai bb 59. sz. hírünket /kitüntetés - dr. nagy lászló

v i s s z a v o n j u k !!

/mti/

--

19,40/gi

- 49 -

vbb 68. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától
zárásig:

/gi la 1975. január 17.

- 63. eszperanto magazin
- 64. szolnoki színház
- 65. miskolci színház
- 66. a „képzelt riport”, pécsett
- 67. időjárásjelentés
- 68. hirjegyzék /mti/

-. -

- v é g e -

20,40/gi

- 50 -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ü gyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet

20¹⁰

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. jubilál a corvina kiadó

i ro/s/ny szó hgy

1975 január 18

gergely róbert, az mti munkatársa jelenti:

jubilál a corvina kiadó: husz éves fennállása óta több mint 3.000 művet jelentetett meg, össz-példányszámuk meghaladja a 22 milliót. az első évben, 1955-ben még csak 51 művet adtak ki, összesen 148 ezer példányban. 1958-ban a művek száma 130 volt, a milliós össz-példányszámot pedig már a következő évben elérte a kiadó. 1968-ban az évi össz-példányszám meghaladta a kétmilliót, a legtöbb címet, 207-et pedig 1973-ban adta ki a corvina. az évi teljesítmény körülbelül 10 év óta általában 180-200 cím és 1 millió 300 ezer - 1 millió 800 ezer kötet.

a corvina kezdetben csak idegennyelvű könyvkiadó volt. 1965 elejétől már a magyar nyelvű képzőművészeti könyvkiadás feladatának javarészét is ellátja. a két évtized alatt hazánk kulturális, gazdasági és politikai életét ismertető politikai-társadalomtudományi kiadványok sorát jelentette meg. például a magyarországról szóló tájékoztató sorozat első két füzetét, székely andrás: magyarország története, és huszár tiberius: mai magyar társadalom című angolul megjelent műve után további 10-12 füzet van előkészületben, amelyek a magyarországi kulturális életéről, a magyar művészetről, hazánk földrajzáról, gazdasági életéről, ifjúságáról a nők helyzetéről és a sportról nyújtanak tájékoztatást.

/folyt köv /

-1-